

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 นั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า รวบรวมเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา
 - 1.1 ความเป็นมาของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย
 - 1.2 พัฒนาการของหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา
 - 1.3 นโยบายปฏิรูปการสอนภาษาอังกฤษ
 - 1.4 กระแสความคิดเห็นต่อนโยบายการสอนภาษาอังกฤษ
ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539
 - 2.1 โครงสร้างของหลักสูตร
 - 2.2 แนวการจัดการเรียนการสอน
3. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
 - 3.1 การจัดปัจจัยและสภาพต่างๆภายในโรงเรียน
 - 3.2 การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
 - 3.2.1 วิธีสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียน
 - 3.2.2 วิธีสอนภาษาอังกฤษตามแนวธรรมชาติ
 - 3.2.3 วิธีสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
 - 3.2.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 3.3 การสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
จากภายนอกโรงเรียน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

1. ความเป็นมาของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย

การศึกษาภาษาต่างประเทศของไทยมีมาตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช จากการติดต่อค้าขายกับชาวต่างชาติได้แก่ ชาวโปรตุเกส และ ชาวฝรั่งเศส จนในปี พ.ศ. 2371 ตรงกับสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ตามที่สมเด็จพระยาदारงราชานุภาพ (2493) ทรงบันทึกไว้ว่า ได้มีคณะมิชชันนารีชาวอเมริกันเข้ามาในกรุงเทพฯ เป็นครั้งแรก นับเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้คนไทยได้เริ่มเรียนแบบไม่เป็นทางการ จนในสมัยพระบาทสมเด็จพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เริ่มมีการตื่นตัวเกี่ยวกับการศึกษาแบบยุโรปมากขึ้น เพราะอารยธรรมตะวันตกได้แผ่ขยายเข้าสู่ประเทศอย่างรวดเร็วโดยผ่านทางคณะมิชชันนารี หรือหมอสอนศาสนาต่างๆ ที่เปิดทำการสอนขึ้น ในลักษณะของระบบโรงเรียนโดยชาวต่างประเทศในประเทศไทยและประกอบกับขณะนั้น ลัทธิล่าอาณานิคมเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง ประเทศเพื่อนบ้านรอบๆ ตัวเรตคเป็นเมืองขึ้น พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในขณะนั้น เป็นอย่างดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2526) ดังนั้นในปี พ.ศ. 2404 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงว่าจ้าง ครูชาวต่างประเทศมาถวายการสอนภาษาอังกฤษแก่พระเจ้าลูกยาเธอ โดยมีครูสตรีชาวอังกฤษ คือ นางแอนนา เลียวโนเวนซ์ (Anna H. Leonowens) และครูชาวอเมริกัน คือ หมอจันดเล (John H. Chandler) (อ้างถึงใน ประพนม สุรัสวดี, 2531) การเรียนการสอนในช่วงนั้นอยู่ในวงจำกัด เพราะเป็นการศึกษาในราชสำนัก ผู้เรียนเป็นเชื้อพระวงศ์และบุตรหลานของขุนนางผู้ใหญ่เท่านั้น การเรียนการสอนในเวลานั้นยังไม่มีหลักสูตร ผู้สอนภาษาอังกฤษให้แก่คนไทยในสมัยนั้นล้วนแต่เป็นชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษาทั้งสิ้น (อารีรัตน์ น้ำเพชร, 2528) ดังนั้นการสอนจึงใช้แต่ภาษาอังกฤษเพียงอย่างเดียวเป็นสื่อในการสอนเป็นการสอนคล้ายวิถีธรรมชาติ การสอนขึ้นอยู่กับผู้สอนว่าจะสอนเนื้อหาอะไรบ้าง จนต่อมาได้มีพระราชบัญญัติการสอบวิชาขึ้นในปี 2433 จึงมีการกำหนดเนื้อหาภาษาอังกฤษไว้เป็นครั้งแรก ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาภาษาอังกฤษ และเป็นจุดเริ่มของการกำหนดเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ เข้าไว้ในหลักสูตรภาษาอังกฤษของการศึกษาไทย และได้ทำการแก้ไขเรื่อยมาจนกระทั่งในปี พ.ศ. 2438 กรมศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตร พุทธศักราช 2438 ซึ่งเป็นหลักสูตรฉบับแรกที่มีการกำหนดเนื้อหาภาษาอังกฤษไว้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

2. พัฒนาการของหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษ

การประกาศใช้หลักสูตร พุทธศักราช 2438 ถือเป็นหลักสูตรฉบับแรกที่ได้กำหนดให้วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเรียนในระดับประถมศึกษา เรียกว่าชั้นประถมพิเศษเป็น

ต้นมา ในปี พ.ศ. 2456 ได้มีการเปลี่ยนแปลงชั้นประถมศึกษาพิเศษเป็นมัธยมตอนต้น ซึ่งเทียบเท่ากับชั้นประถมศึกษาเดิม วิชาอังกฤษจึงมีความสำคัญมากขึ้นแต่ไม่บังคับตายตัว โดยกำหนดเวลาเรียนรวมไว้กับวิชาภาษาไทยซึ่งจะมีเวลาเรียนมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความชำนาญของครู (อารีรัตน์ น้ำเพชร, 2528) ต่อมาในปี พ.ศ. 2475 ได้มีการกำหนดชั้นมูลศึกษาหรืออนุบาลสำหรับเด็กอายุต่ำกว่าเกณฑ์บังคับ ก็มีการสอนภาษาอังกฤษในเวลาพิเศษทั้งในชั้นอนุบาลและชั้นประถมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นมัธยมต่อไป

ครั้นต่อมาได้ในปี พ.ศ. 2503 ได้มีประกาศใช้หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนปลาย และได้มีการกำหนดให้สอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาสามัญโดยให้นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายทุกคนต้องเรียนภาษาอังกฤษ โดยให้เริ่มเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ขึ้นไป มีเวลาเรียนสัปดาห์ละ 3 - 5 ชั่วโมง มีการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนไว้ว่าเพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษว่าเป็นภาษาสำหรับการติดต่อระหว่างชาติ และเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม วรรณคดีของชนชาติที่เป็นเจ้าของภาษา ตลอดจนมีความรู้ในทักษะทั้งสี่ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตามควรแก่ระดับชั้น การจัดการเรียนการสอนเน้นการพัฒนาทักษะทั้งสี่ควบคู่ไปกับองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ระบบเสียง คำศัพท์ และโครงสร้างทางไวยากรณ์ ตลอดจนแนวทางในการวัดผลและการให้คะแนนไว้ และมีเอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน จึงนับว่าเป็นหลักสูตรที่มีความสมบูรณ์มาก แต่จากการปฏิบัติจริงครูส่วนมากจัดการสอนโดยยึดแบบเรียนเป็นหลัก กระบวนการเรียนการสอนยังมุ่งเน้นด้านความรู้มากกว่าด้านอื่นๆ การเรียนการสอนเป็นการมุ่งเน้นเพื่อการสอบ และหลังจากที่ได้จัดการศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2503 มาเป็นเวลากว่า 10 ปี จึงมีการวิจัยติดตามผลการใช้หลักสูตรโดยในส่วนของ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษพบว่า มีข้อบกพร่องมากมาย จนในปี พ.ศ. 2514 ผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ได้แสดงให้เห็นว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมายังไม่ได้รับความสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งด้านที่เกี่ยวกับผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน และผู้บริหารการศึกษาและผลการวิจัยยังพบว่า การบังคับให้เด็กเรียนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นวิชาหนึ่งในกลุ่มภาษาต่างประเทศโดยไม่สมัครใจนั้น ย่อมบรรลุผลได้ยาก (กานดา ณ. กลาง, 2519) จากความเป็นมาดังกล่าวเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรภาษาอังกฤษเป็นอย่างมากในปี พ.ศ. 2518 กระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อันเกิดจากการใช้หลักสูตรที่ผ่านมา และมีมติให้ยกเลิกการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาเสีย เนื่องจากเห็นว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมามีข้อบกพร่องและพบปัญหามากมายที่เป็นเหตุให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่ได้ผลเท่าที่ควร ดังนั้นเมื่อมีการประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. จึงไม่ได้กำหนดวิชาภาษาอังกฤษไว้ในหลักสูตร แต่เนื่องจากค่านิยมของผู้ปกครองและผู้เรียนมีความสนใจที่จะเรียน เพราะเห็นความสำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น จึงก่อให้เกิดปฏิกิริยาต่อต้านและคัดค้าน

จากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครองเรียกร้องให้เปิดสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาต่อไป (สุไร พงษ์ทองเจริญ , 2525) ดังนั้นในปี พ.ศ. 2522 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการร่างหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ขึ้น และมีคำสั่งให้เพิ่มวิชาภาษาอังกฤษกำหนดโดยให้เรียนสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง ให้เริ่มดำเนินการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 เป็นต้นไป โดยจัดให้เป็นวิชาเลือกในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ (กระทรวงศึกษาธิการ , 2523) และหลักสูตรภาษาอังกฤษในหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 นี้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจากเดิมที่ใช้แนวการสอนแบบเน้นไวยากรณ์และแปล มาเป็นการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และมีวิธีจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ตั้งแต่กระทรวงศึกษาธิการได้ใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เป็นต้นมา หน่วยงานต่างๆที่รับผิดชอบโดยตรงและมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาในระดับนี้ได้ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง และได้นำข้อมูลทั้งหมดมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรในรายละเอียดตลอดมา ผลสรุปการใช้หลักสูตรพบว่าหลักสูตรดังกล่าวยังไม่สอดคล้องกันกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพ เศรษฐกิจ สังคม และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคม ให้มีความรู้ มีคุณธรรม สามารถพึ่งตนเองและนำเทคโนโลยีในการพัฒนาที่เหมาะสมมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต กรมวิชาการซึ่งรับผิดชอบงานด้านพัฒนาหลักสูตรระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จึงได้ดำเนินงานปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงความต้องการด้านเศรษฐกิจ สังคม ทั้งในปัจจุบันและอนาคตจึงได้จัดทำหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ขึ้น ซึ่งโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรยังคงแบ่งเป็น 5 กลุ่มประสบการณ์เหมือนเดิม ภาษาอังกฤษยังคงบรรจุให้เป็นวิชาเลือกในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ โดยมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้มีความรู้และทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนอันจะช่วยให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ตามวัยและศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ , 2533) และต่อมาในปี พ.ศ. 2538 กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายปฏิรูปการศึกษาขึ้น ทั้งนี้เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา ในปี พ.ศ. 2550

3. นโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายปฏิรูปการศึกษา ในปี พ.ศ. 2539 โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ องค์กรแห่งการเรียนรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น โดยผู้ที่ผ่านการศึกษแต่ละคน จะมีความสามารถและคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีความสุขอนามัยดีทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ เป็นผู้มีความสามารถในการคิด เป็นผู้ใฝ่รู้และสามารถแสวงหาความรู้ เป็นผู้มีความสามารถในทางวิชาการและวิชาชีพ เป็นผู้มีความรับผิดชอบซื่อสัตย์ไม่เห็นแก่ตัว เสียสละและอดทน ร่วมมือกับผู้อื่นได้ รักสิ่งแวดล้อม

มีความเป็นประชาธิปไตย มีความรักชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ ทั้งนี้อยู่บนพื้นฐานทางวัฒนธรรมไทยและความเหมาะสมของการศึกษาแต่ละระดับโดยมีแนวทางการดำเนินงานใน 4 ด้านดังต่อไปนี้

1. การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา
2. การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
4. การปฏิรูประบบการบริหารการศึกษา

จากนโยบายการปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้ มีผลทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งปรากฏอยู่ในส่วนของการเร่งปฏิรูปหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยกำหนดให้มีการปฏิรูปการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมีกรอบความคิดหลักว่าในโลกยุคข้อมูลข่าวสาร ภาษาต่างประเทศมีความจำเป็นและสำคัญในการสื่อสารเป็นอย่างยิ่ง ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ทั่วโลกใช้ในการสื่อสารเป็นภาษาสากล กระทรวงศึกษาธิการตระหนักในความจำเป็นและเห็นความสำคัญในการปรับปรุงหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนในการติดต่อสื่อสารและรับสารที่เป็นภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี มีพื้นฐานภาษาอังกฤษที่จะนำไปใช้ในการศึกษาต่อหรือในการทำงานอาชีพของตน จึงได้กำหนดแนวทางปรับปรุงหลักสูตรภาษาอังกฤษโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ คือสามารถใช้ภาษาในการเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรม (Socio - Cultural Functions) และสามารถสื่อความโดยใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับสถานการณ์การใช้ (Cognitive Linguistic Functions) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539) ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้มอบหมายให้กรมวิชาการดำเนินการปรับหลักสูตรภาษาอังกฤษทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และได้ประกาศให้ใช้ได้ในปีการศึกษา 2539 และหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 ที่กรมวิชาการร่างขึ้นใหม่นี้ เปิดโอกาสให้โรงเรียนต่างๆสอนภาษาอังกฤษได้ตั้งแต่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เมื่อมีการประกาศนโยบายให้สอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ก่อให้เกิดกระแสความคิดเห็นจากสังคมมากมายดังต่อไปนี้

4. กระแสความคิดเห็นต่อนโยบายการสอนภาษาอังกฤษ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้สอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนทั่วไปได้นั้น ทำให้มีผู้ให้ความสนใจวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างมาก และได้มีการแสดงความคิดเห็นออกมาในรูปของบทความตามหนังสือพิมพ์ และวารสารทางวิชาการต่างๆ เช่น

ปริญ พวงนิตดา (2539) ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ว่าการร่นระยะเวลาเริ่มเรียนภาษาอังกฤษให้เร็วขึ้นเป็นเรื่องดี จะช่วยให้มีทักษะในการใช้ภาษาดีขึ้นอย่างแน่นอน เพราะมีเวลาเรียนมากขึ้น อย่างไรก็ตามมีเรื่องที่น่าคิดคืออยู่พอสมควรโดยเฉพาะในกรณีโรงเรียนของรัฐบาล ซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศ เพราะงานนี้เป็นงานใหญ่และยาก หากทำไม่ได้ดีก็จะเกิดการสูญเปล่า

อานันท์ ปันยารชุน (2538) ให้ความเห็นว่าเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษว่า ควรจะเริ่มสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถม แต่ควรระมัดระวังคุณภาพการสอนภาษาต่างประเทศ และต้องเปลี่ยนหลักสูตรด้านภาษาอังกฤษด้วย ไม่ใช่สอนแต่ไวยากรณ์ควรจะเน้น (Conversation) ภาษาที่จะเรียนนั้นต้องตามสถานการณ์ของโลก และความต้องการของสังคมหรือ อาชีพที่จะทำต่อไปในอนาคต ภาษาอังกฤษที่เราจะเอาไปใช้ในอาชีพแต่ละด้านจะไม่เหมือนกัน เช่น ภาษาอังกฤษในการทำธุรกิจ คอมพิวเตอร์ วิทยาศาสตร์จะแตกต่างกัน

ประทีป ม. โภกสมาศ (2539) ให้ความเห็นว่าไม่เห็นด้วยกับการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ควรจะเริ่มสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จะดีกว่า ในชั้น ป. 1 ควรจะเน้นสอนภาษาไทยเป็นหลัก ที่สำคัญเป็นห่วงว่าครูมีความพร้อมเพียงใด จะอบรมครูเพียง 1-2 เดือนนั้นคงยังไม่เพียงพอ เพราะหากจะให้ได้ดีครูที่ดีและพร้อม ต้องอบรมกันอย่างน้อย 1-2 ปี โดยเฉพาะครูของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีอยู่ 5 แสนกว่าคน ต้องใช้เวลานับสิบๆ ปี จึงจะอบรมกันหมดหากยังไม่พร้อมแล้วยังดันทุรังทำต่อไป จะเกิดผลเสียหายกับตัวเด็กนักเรียนเอง

อมร รักษาสัตย์ (2539) ให้ความเห็นว่าไม่เห็นด้วยที่จะให้เด็กเรียนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยเห็นว่า เด็กอายุ 10 ขวบเรียนภาษาไทยได้ยังไม่ดี แล้วยังต้องเรียนภาษาต่างประเทศอีก ที่สำคัญผู้สอนไม่มีความรู้ ออกเสียงไม่ถูกแม้จะฝึกอบรมครูก็ใช้ไม่ได้ผลเพราะภาษาอังกฤษไม่ใช่เรื่องของ การเรียน แต่เป็นเรื่องของการใช้ แต่หากจะให้เด็กเรียนรู้แค่ A B C ก็เห็นด้วย เพราะปัจจุบันเป็นพิมพ์คอมพิวเตอร์เป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้นถ้าจะให้ดีควรสอนเด็กให้รู้จักพยัญชนะได้ 44 ตัวและสระให้หมดก่อนจะดีกว่า

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2539) ให้ความเห็นเรื่อง การสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ว่าตามหลักแล้วการเรียนภาษาหากเรียนเร็วจะเป็นผลดี แต่ต้องเรียนอย่างถูกวิธี มีความพร้อมและเน้นทักษะ ทั้งนี้ เด็ก ป. 1 ยังไม่พร้อมด้านภาษาไทย หากสอนภาษาอังกฤษจะทำให้เด็กสับสน การเรียนภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนต้องมีพื้นฐานภาษาไทยดี ไม่เช่นนั้นการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจะไม่ได้ ส่วนนโยบายที่จะให้เด็ก ป. 1 เรียนภาษาอังกฤษนั้นอาจไม่จำเป็น

เมื่อพิจารณากระแสดังกล่าวแล้ว พอสรุปได้ว่า กระแสความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นความจำเป็นที่เด็กไทยควรเรียนรู้อังกฤษ แต่ไม่แน่ใจในความพร้อมของโรงเรียน และบุคลากรผู้สอนว่าจะมีคุณภาพเพียงใด เพราะเป็นที่ทราบกันดีอยู่ว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยเท่าที่ผ่านมานั้น แม้จะได้มีการเปลี่ยนแปลงตลอดมา หรือแม้จะมีแนวคิดและจุดมุ่งหมายที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและปรัชญาการสอน แต่การเรียนการสอนภาษาอังกฤษก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ปัญหาใหญ่ที่ควรคำนึงถึง คือ ปัญหาด้านครูผู้สอน เพราะจากอดีตที่ผ่านมาเรามักจะพบกับปัญหาการขาดครูที่มีคุณภาพในการสอนภาษา ดังที่ แวน ซัยออก (Van Syoc , 1975) ได้กล่าวถึงปัญหาการขาดครูที่มีคุณภาพว่าเป็นปัญหาที่สำคัญทั่วโลก การจัดครูเข้าสอนในชั้นเรียนของหลายๆ ประเทศส่วนใหญ่จะจัดครูที่มีความรู้ดีไปสอนในชั้นสูงๆ โดยไม่คำนึงถึงชั้นต้น ซึ่งความจริงแล้วหากไม่ได้ครูที่มีความรู้ดีสอนตั้งแต่ชั้นต้นๆ แล้ว เด็กจะเรียนอย่างผิดๆ ครูในระดับต่อมาซึ่งพูดภาษาได้ดี จึงต้องรับหน้าที่แก้ไขให้แก่เด็กอยู่เป็นประจำมากกว่าจะได้ทำการสอนอย่างจริงจัง ซึ่งวิธีแก้ปัญหาคือ คือ ให้ครูที่ได้รับการอบรมอย่างดีที่สุดไปสอนในชั้นแรกๆ จึงจะได้ผลจริง ๆ จะทำให้การสอนในระดับสูงขึ้นไปได้ผลง่ายขึ้น แต่แล้วในที่สุดกระทรวงศึกษาธิการก็ได้มีคำสั่งเรื่องเพิ่มเติมปรับปรุงและให้ใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ในหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยมีโครงสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษพุทธศักราช 2539 ระดับประถมศึกษาโดยให้เพิ่มเติมกลุ่มประสบการณ์พิเศษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 4 ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนตามความสามารถและความสนใจ โดยรายละเอียดในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ประกอบด้วย

1. กิจกรรมในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ

1.1 กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1.2 กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิต

1.3 กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมในกลุ่มประสบการณ์ทั้ง 4

ได้แก่ กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ

2. แนวการจัดการเรียนการสอน

2.1 โรงเรียนอาจเลือกกิจกรรมเดียว หรือมากกว่า หนึ่งกิจกรรมก็ได้

2.2 ถ้าเลือกกิจกรรมภาษาอังกฤษ หรือวิชาชีพที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิต

กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้ใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ และวิชาชีพที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตเป็นแนวทาง ท้องถิ่นอาจพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองได้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด การสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับนักเรียนที่ได้ผ่านการเตรียมความพร้อมในระดับก่อนประถมศึกษา และผู้เรียนมีความพร้อมให้เริ่มสอนภาษาอังกฤษได้ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1

2.3 ถ้าเลือกสอนมากกว่า 1 กิจกรรมให้ท้องถิ่นปรับรายละเอียดและเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539)

หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาพุทธศักราช 2539 ที่กรมวิชาการได้ดำเนินการปรับปรุง เพื่อใช้สำหรับนำไปใช้จัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2539 มีรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ โครงสร้างและอัตราเวลาเรียน ตลอดจนแนวการจัดการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539

กรมวิชาการได้พัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ฉบับพุทธศักราช 2539 ขึ้นเพื่อใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปีการศึกษา 2539 มีรายละเอียดเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหา และแนวการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา

1. เพื่อให้มีความสามารถในการใช้ภาษา เพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา และเหมาะสมกับวัฒนธรรม
2. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับต้นอย่างเพียงพอเพื่อการศึกษาต่อ หรือนำไปใช้ในการประกอบอาชีพตามความจำเป็น
3. เพื่อให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆที่เป็นสถานการณ์จำลอง หรือสถานการณ์จริง
4. เพื่อให้มีความรู้ และความเข้าใจวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ
5. เพื่อให้มีนิสัยรักการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยการอ่าน หนังสือภาษาอังกฤษ และด้วยสื่อภาษาอังกฤษอื่นๆ
6. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เห็นประโยชน์ และคุณค่าของภาษาอังกฤษ

โครงสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาและอัตราเวลาเรียน

โครงสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ได้มีการกำหนดให้จัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ระดับต้น (Beginner Level) จำแนกได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อม (Preparatory Level) กำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 และในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตลอดปีการศึกษา

2. ภาษาอังกฤษระดับอ่านออกเขียนได้ (Literacy Level) กำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตลอดปีการศึกษา

3. ภาษาอังกฤษระดับมาตรฐานตอนต้น (Beginner Level) ประกอบด้วย ภาษาอังกฤษหลัก 1 - 4 กำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตลอดปีการศึกษา

การกำหนดอัตราเวลาเรียนภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ควรกำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 6 คาบ (120 นาที) ต่อสัปดาห์ และควรกำหนดให้เรียนที่ละน้อย แต่กระจายไปตลอดสัปดาห์ สำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ควรกำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 15 คาบ (300 นาที) ต่อสัปดาห์ และควรกำหนดให้เรียนทุกวัน

แนวการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

แนวทางจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 คือมุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารควบคู่กัน 2 ด้าน คือ ความสามารถในการใช้ภาษา เพื่อเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรม และความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับสถานการณ์การใช้ โดยมีแนวทาง ดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
2. จัดการเรียนการสอนภาษาด้วยกิจกรรมที่มีความหมายและหลากหลาย ผักการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้เกิดความสามารถในการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง
3. ให้เรียนได้ฝึกฝนการสื่อสารด้วยการฟังและการพูด ในระดับเตรียมความพร้อม เพิ่มเติมการฝึกฝนการสื่อสารด้วย การอ่าน การเขียน และการสะกดคำในระดับอ่าน ออก เขียนได้ และฝึกฝนการส่งสารและรับสาร ด้วยการฟัง พูด อ่าน และเขียน ในการเรียนภาษาอังกฤษระดับมาตรฐานพื้นฐานตอนต้น

ในส่วนของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 นั้น เป็นการเรียนการสอนในชั้นเตรียมความพร้อม ซึ่งตามหลักสูตรได้กำหนดแนวคิด จุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อม และขอบข่ายเนื้อหาที่จะใช้สอน ไว้ดังนี้

จุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อม

1. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษ ให้เหมาะสมกับบริบทการสื่อสาร
2. เพื่อให้สามารถฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่งง่ายๆ ได้
3. เพื่อให้สามารถพูดสื่อความหมายในสถานการณ์ง่ายๆ ตามระดับภาษาที่

เรียน

4. เพื่อให้สามารถออกเสียงตัวอักษร คำ และข้อความสั้นๆ เพื่อสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

5. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

ขอบข่ายเนื้อหาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 นี้ เป็นหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษของผู้เรียนเป็นหลัก โดยให้มีมาตรฐานพื้นฐานเดียวกันและต่อเนื่องกันตลอดแนวตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ขอบข่ายเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเป็นเพียงมาตรฐานขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรม และพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา และเหมาะสมกับสถานการณ์การใช้ มีการกำหนดโครงสร้างทางไวยากรณ์ และคลังคำสำหรับผู้เรียนในแต่ละระดับ การกำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานนี้ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาได้มาตรฐานในระดับใกล้เคียงกัน ในทางปฏิบัติผู้ใช้หลักสูตรสามารถเพิ่มเติมดัดแปลงและปรับปรุงเนื้อหาต่างๆ ของหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น ในส่วนของขอบข่ายเนื้อหาภาษาอังกฤษในระดับเตรียมความพร้อม และแนวการจัดการเรียนการสอน มีดังนี้

โครงสร้างทางไวยากรณ์ เป็นประโยคสั้นๆ ง่ายๆ เกี่ยวกับการทักทาย กล่าวลา และแนะนำตนเองและผู้อื่น พูดขอบคุณ ขอโทษ พูดแทรกอย่างสุภาพ พูดขออนุญาต ประโยคบอกเล่า ประโยคคำสั่ง ประโยคคำถาม และประโยคคำตอบสั้นๆ

คลังคำ เป็นคำที่ปรากฏในโครงสร้างทางไวยากรณ์ในระดับนี้ เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวและสภาพแวดล้อมของผู้เรียนเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน ซึ่งเป็นคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำอุทานต่างๆ จำนวนคำศัพท์ประมาณ 120 - 150 คำ ฯลฯ

แนวการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อม

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อมเป็นการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาตามแนวธรรมชาติ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ จึงควรจัดการเรียนการสอนดังนี้

1. เน้นการสื่อสารด้วยการฟัง พูด
2. ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทแสดงออก ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก แนะนำให้เป็นไปตามแผนที่จัดเตรียมไว้

3. เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ความสุข สนุกสนาน เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ
4. ใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการเรียนการสอน เช่น เพลง เกม บทบาทสมมติ สถานการณ์จริง การเล่านิทาน ภาษาท่าทาง ปริศนาคำทาย
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกโดยการกระตุ้นและ เสริมแรงให้กำลังใจ และไม่ตำหนิผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539)

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ขึ้นอยู่กับการดำเนินกิจกรรมต่างๆภายในโรงเรียนเป็นสำคัญ และต้องอาศัยปัจจัยภายนอกอื่นๆเป็นองค์ประกอบเสริม ซึ่งองค์ประกอบเหล่านั้น ได้แก่ การจัดปัจจัยและสภาพต่างๆภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน การจัดการสอนของครู และการสนับสนุนจากภายนอกโรงเรียน ดังจะกล่าวถึงรายละเอียดขององค์ประกอบแต่ละด้านต่อไปนี้

1. การจัดปัจจัยและสภาพต่างๆภายในโรงเรียน

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงการปัจจัยและสภาพต่างๆ ภายในโรงเรียน เพื่อการจัดการเรียนการสอนทั่วไปไว้ดังนี้

สุมิตร คุณานุกร (2525) กล่าวว่าในส่วบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนนั้น ผู้บริหารต้องสำรวจดูปัจจัยและสภาพต่างๆของโรงเรียนว่า เหมาะสมกับการนำหลักสูตรไปใช้หรือไม่ ผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงขนาดห้องเรียนและจำนวนนักเรียน การกำหนดครูเข้าสอน การจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนทั้งนี้รวมถึงการบริหารงานทั้งหลายทั้งปวงในโรงเรียนต้องมีความคล่องตัว มีการเตรียมการและจัดสภาพต่างๆภายในโรงเรียนให้พร้อม เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมหรือสกัดกั้นการปฏิบัติงานของครูได้

บุญมี เณรยอด (2528) กล่าวว่า การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่างๆ เพื่อการนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดวัสดุหลักสูตร และวัสดุการเรียนการสอน อุปกรณ์ต่างๆ ครุภัณฑ์ ตลอดจนอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมอื่นๆ ซึ่งนอกจากจะจัดให้แล้วยังครอบคลุมถึงการรักษาสภาพให้พร้อมที่จะใช้ประโยชน์ได้ด้วยความปลอดภัย ความสะดวกในการใช้ และการใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า

สงัด อุทรานันท์ (2532) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารที่จะช่วยสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเป็นไปอย่างเรียบร้อย ดังนี้

1. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ที่โรงเรียนใช้อยู่อย่างชัดเจน

2. ให้บริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนชนิดต่างๆ แก่ครู
3. ดำเนินการนิเทศ และติดตามผลการใช้หลักสูตร ภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ
4. กระตุ้นและส่งเสริมครูในการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้อง เช่น จัดอบรมหรือประชุมสัมมนา เป็นต้น
5. ให้กำลังใจและบำรุงขวัญ แก่ครูผู้ใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นเยี่ยงอย่างแก่ครูคนอื่น

การจัดปัจจัยและสภาพต่างๆ ภายในโรงเรียน เป็นสิ่งที่ฝ่ายบริหารโรงเรียนต้องคำนึงถึง และให้ความสำคัญโดยดำเนินการ จัดให้มีขึ้นภายในโรงเรียน อันได้แก่ การเตรียมบุคลากร การจัดครูเข้าสอน การบริการเอกสารหลักสูตรและสื่อการสอน ตลอดจนการให้การนิเทศการเรียนการสอน ซึ่งการจัดปัจจัยและสภาพต่างๆ ที่ดีภายในโรงเรียนจะเป็นสิ่งที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ช่วยลดปัญหาในการดำเนินการสอนของครู ทำให้ครูสามารถจัดการสอนได้โดยสะดวกและราบรื่น ดังจะกล่าวถึงงานการจัดปัจจัยสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน ในแต่ละด้านต่อไป

การวางแผนและการกำหนดวิธีการจัดการเรียนการสอน

อุทัย บุญประเสริฐ (2538) กล่าวว่า การวางแผนเป็นเครื่องมือที่สำคัญของการบริหารที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพเพื่อใช้กำกับทิศทางในการทำงานเพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และได้เสนอแนะบัญญัติ 10 ประการ ในการวางแผน ดังนี้

1. กำหนดหน่วยงานหรือบุคคล เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบ ดูแลงาน ด้านการวางแผน ของโรงเรียน ให้เป็นที่แน่นอน
2. กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนให้แน่นอน
3. เตรียมความพร้อมของบุคคล ที่ต้องทำหน้าที่รับผิดชอบ วางแผนให้มีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี
4. จัดให้มีเอกสาร คู่มือ แบบฟอร์ม ที่ต้องใช้ให้เพียงพอ และกำหนดขั้นตอน ในกระบวนการวางแผนของโรงเรียนให้ชัดเจน
5. จัดระบบหรือปรับปรุงงานสารสนเทศของโรงเรียนให้สามารถอำนวยความสะดวกต่อการวางแผนและการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. กำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย ในการดำเนินงานของโรงเรียนทั้งระบบและในการดำเนินงานโดยเฉพาะด้านต่างๆ ของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน

7. สื่อสาร เผยแพร่ และทำการประชาสัมพันธ์ ถึงแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนและการวางแผนของโรงเรียน ให้บุคลากรของโรงเรียนทราบอย่างทั่วถึงและเข้าใจตรงกัน

8. จัดทำแผนพัฒนาในระยะ 5 ปี ของโรงเรียนไว้เพื่อใช้เป็นกรอบของการดำเนินงานระยะยาวของโรงเรียนแต่ต้องสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของประเทศ ของกรม กอง และหน่วยงานต้นสังกัด

9. จัดระบบติดตาม กำกับ ดูแล ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามแผนของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

10. ใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารงานให้ครบวงจรเพื่อให้การทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ นโยบาย และเป้าหมาย ในการดำเนินงานตามแผนอย่างจริงจัง

การจัดเตรียมบุคลากร

สังัด อุทรานันท์ (2532) กล่าวถึงความสำคัญของการเตรียมบุคลากรไว้ว่า ก่อนที่จะนำหลักสูตรใดไปใช้จัดการเรียนการสอน ควรจะได้มีการให้ความรู้หรือชี้แจงให้ผู้ที่ใช้หลักสูตรมีความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้จัดทำขึ้น การเตรียมบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตรอาจดำเนินการได้หลายวิธี เช่น วิธีการประชุมชี้แจงการฝึกอบรม การประชุมและสัมมนา การเผยแพร่เอกสารและสื่อมวลชนชนิดต่างๆ ในหน่วยงานส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้ใช้หลักสูตร ก็จะมีพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะมีความเกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมครู โดยการส่งครูเข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งจัดโดยหน่วยงานต่างๆ และบางครั้งโรงเรียนอาจจะจัดให้มีการประชุมหรือฝึกอบรมภายในกลุ่มโรงเรียน หรือโรงเรียนของตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และสามารถดำเนินการใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้อง

อัคราง บัวศรี (2532) กล่าวถึงความสำคัญในการเตรียมครู หรือ ครูผู้สอนในโรงเรียนไว้ว่า ครูผู้สอนนับได้ว่าเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่จะทำให้หลักสูตรประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว เพราะเป็นผู้นำเอาหลักสูตรไปใช้ในห้องเรียน ดังนั้นก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ ผู้รับผิดชอบจะต้องเตรียมครูให้พร้อมทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ทักษะการใช้หลักสูตรและเจตคติอันพึงมีต่อหลักสูตร

สำหรับงานการจัดเตรียมบุคลากรเพื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 นั้น เป็นกิจกรรมสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการที่ถือเป็นนโยบายเร่งด่วนซึ่งจะต้องดำเนินการก่อนเพื่อเพิ่มศักยภาพแก่ครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดว่าจะมีการฝึกอบรมครูผู้สอนให้ทำการสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษา ในปีการศึกษา 2539 ใช้เวลาทำการฝึกอบรมประมาณ 20 วันทำการ หรือประมาณ 120 ชั่วโมง เนื้อหาหลักสูตรการ

อบรมประกอบด้วย การพัฒนาสมรรถนะทางภาษาของผู้เข้ารับการอบรมเทคนิคการสอน ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการ สอบรวมทั้งการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เริ่มเรียนภาษาที่มีความสนใจสนุกสนาน และเห็นประโยชน์ ของการเรียนภาษา (กรมวิชาการ, 2539)

จากที่กล่าวมาแต่ต้นจะเห็นได้ว่า การจัดเตรียมบุคลากรในการสอน หรือ การเตรียมครูผู้สอน เป็นสิ่งจำเป็นที่โรงเรียนต้องดำเนินการซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม และสร้างความมั่นใจให้แก่ครูผู้สอน เพื่อจะได้ทำการสอนให้ สำเร็จลุล่วงไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การจัดครูเข้าสอน

สังัด อุทรานันท์ (2532) ได้อธิบายเกี่ยวกับการจัดครูเข้าสอนในชั้นเรียน ไว้ว่า โดยทั่วไปแล้วจะเป็นงานของหัวหน้าสถานศึกษาในแต่ละแห่ง การจัดครูเข้าสอน จำ เป็นต้องคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ตลอดจนความสมัครใจของครูแต่ละคนด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรแต่ละคน มีโอกาสได้ใช้ศักยภาพของตนให้เป็นประโยชน์ต่อการใช้หลักสูตรให้มากที่สุด

สุนทวิทย์ บุญสมบัติ (2526) ได้กล่าวเกี่ยวกับหลักในการพิจารณา จัดครู เข้าสอน ไว้ดังนี้

1. จัดตามวิชาเอก ผู้ที่เรียนวิชาเอกมาในวิชาหรือกลุ่มวิชาใด ย่อมเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ หรือมีความถนัดในวิชาหรือสาขานั้นเพียงพอ ถือว่าเป็นการจัดครูสอน ที่เหมาะสมที่สุด
2. จัดตามวิชาโท ในกรณีที่มิครูสอนไม่เพียงพอ การจัดครูที่ได้เรียนสาขาที่จะทำการสอนนั้นเป็นวิชาโทก็อาจทำได้ โดยครูในหมวดวิชาที่เกินหรือมีคาบสอนน้อย เป็น ผู้ที่เคยเรียนวิชาโทมา ก็อาจจัดครูดังกล่าวเข้าสอนในรายวิชาที่ขาดครูสอนนั้น โดยให้เวลาได้ เตรียมตัว ให้ศึกษาหลักสูตรคู่มือการสอน หรือค้นคว้าเพิ่มเติม ก็อาจจะทำการสอนได้อย่าง มีประสิทธิภาพ
3. การจัดครูตามความถนัด ความสนใจ ครูบางคนอาจมีความสนใจในอีก วิชาหนึ่ง นอกเหนือจากวิชาเอก-โท ที่เรียนมา ทำการศึกษาค้นคว้าจนเกิดความรู้ ความ ชำนาญและสนใจอยากจะสอนอีกวิชาหนึ่ง ก็อาจจัดให้สอนได้
4. จัดครูเข้าสอนในรายวิชาที่มีประสบการณ์ ครูบางคนอาจมีประสบการณ์ หรือความชำนาญหรือความชำนาญในวิชาชีพแขนงใดแขนงหนึ่ง อาจจะเป็นเพราะครอบครัวมี อาชีพนั้น หรือมีความสนใจ ค้นคว้า ทดลอง ในกรณีที่เหมาะสมก็อาจจัดให้สอนในวิชาที่มี ความชำนาญหรือมีประสบการณ์นั้น

การจัดครูเข้าสอนจึงเป็นสิ่งที่โรงเรียนควรให้ความสำคัญ โดยก่อนที่ผู้บริหารจะตัดสินใจวางตัวครูคนใดเข้าสอน ควรจะมีการสำรวจความพร้อมของครูผู้สอนเสียก่อน ซึ่งมีวิธีดำเนินการได้หลายวิธี แต่วิธีที่เหมาะสมและได้ผลรวดเร็ว ได้แก่ การใช้แบบสอบถามหรือแบบสำรวจ ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่ผู้บริหารนำไปสรุปผลหรือนำข้อมูลที่ได้รับไปประกอบการพิจารณาจัดเปิดแผนการเรียนและจัดครูที่สอนให้สอดคล้องกับความพร้อมด้านอื่นๆ แบบสำรวจความพร้อมของครู ทางโรงเรียนอาจจัดทำขึ้นมาใช้เอง โดยมีข้อมูลต่างๆ ได้แก่ ชื่อและ ชื่อสกุล คุณวุฒิ ทางสามัญทางการศึกษา และทางอาชีพอื่นๆ วิชาเอก วิชาโท วิชาที่เคยสอน วิชาที่ถนัดและสามารถสอนได้นอกจากวิชาเอก วิชาโท เคยได้รับการฝึกอบรมวิชา/เรื่องใดมาแล้ว มีความรู้ ความถนัด หรือความสามารถพิเศษอื่นๆ เช่น กีฬา ดนตรี ภาษาต่างประเทศ ซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้า ฯลฯ เป็นต้น (มาลินี บุญยรัตน์พันธ์ , 2530)

ดังนั้นการพิจารณาจัดครูเข้าสอนในเนื้อหาวิชาใด ชั้นเรียนใด โรงเรียนควรมีการสำรวจความพร้อมของครูในโรงเรียนก่อนซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การสำรวจด้วยแบบสอบถาม หรือการสัมภาษณ์เป็นต้นและควรพิจารณาจัดครูให้สอนตามความถนัด ความสนใจ หรือมีประสบการณ์พิเศษอื่นๆ นอกจากนั้นอาจจัดครูที่ได้เรียนวิชาเอก วิชาโทในสาขาวิชาเหล่านั้นเข้าสอน แต่ที่ถือว่าจัดได้เหมาะสมที่สุด คือ การที่สามารถจัดให้ครูได้สอนตามวิชาเอกที่เรียนมา

การบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ในเรื่องของการบริการวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนนี้จะแยกกล่าวเป็น 2 ส่วน ดังนี้คือ

การบริการวัสดุหลักสูตร อ่างง บัวศรี (2532) กล่าวถึงความหมาย และ ความสำคัญของวัสดุหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง สิ่งที่มีหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตรได้จัดทำหรือจัดทำมา เพื่อช่วยให้ผู้ใช้หลักสูตรสามารถใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งวัสดุหลักสูตรมีหลายประเภทได้แก่ สิ่งพิมพ์ เช่นคู่มือหลักสูตร คำแนะนำในการสอน คู่มือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ วัสดุหลักสูตรนอกจากนี้อาจเป็นในรูปแบบภาพ แถบบันทึกเสียง แผนภูมิ แถบบันทึกเสียงและภาพ สไลด์ และ ภาพยนต์

กรมวิชาการ (2534) กล่าวว่า วัสดุและเอกสารประกอบหลักสูตร อาจแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ วัสดุประเภทอุปกรณ์การสอนสำหรับครู และวัสดุฝึกปฏิบัติสำหรับผู้เรียน กรมต้นสังกัดโรงเรียน และผู้ปกครองมีหน้าที่จัดมาบริการเพื่อช่วยให้การจัด การเรียนการสอนของครูดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนเอกสารหลักสูตรนั้นเป็นเอกสารที่

บอกแนวทางในการจัดการศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย กรมวิชาการเป็นผู้ดำเนินการพิมพ์และเผยแพร่

สำหรับวัสดุหลักสูตร และ เอกสารประกอบหลักสูตร ที่กรมวิชาการได้จัดพิมพ์ขึ้น เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2539 มีดังนี้

1. หลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539
2. แบบฝึกเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียน
3. คู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
4. แดบบันทึกเสียงประกอบการออกเสียง การใช้ประโยคพื้นฐาน และเพลง

ประกอบบทเรียน

5. ชุดฝึกอบรมครูภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา 7 เล่ม
6. หนังสือส่งเสริมการอ่าน 3 เล่ม

สรุปได้ว่าการบริการวัสดุและเอกสาร ให้แก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารควรให้ความสนใจและเอาใจใส่ ทั้งนี้เนื่องจากวัสดุและเอกสารหลักสูตรจะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรและยังช่วยให้ครูและนักเรียนได้รับความสะดวกในการเรียนการสอน ดังนั้นโรงเรียนพึงจัดหาหรืออำนวยความสะดวกในเรื่องการบริการเอกสารหลักสูตรให้แก่ครูและนักเรียนในโรงเรียนอย่างครบถ้วนเพียงพอการใช้ และควรมีการส่งเสริมให้ครูได้ใช้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

การบริการสื่อการสอนภาษาอังกฤษ สื่อ หรืออุปกรณ์เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการสอนภาษาอังกฤษของครูประถมศึกษา เนื่องจากเป็นแนวการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสาร ครูซึ่งเคยเป็นศูนย์กลางของการเรียนจึงถูกลดบทบาทลงเปลี่ยนมาให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนแทน นักเรียนจึงมีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติจริงด้วยตนเองมีโอกาสร่วมกิจกรรมต่างๆของภาษา เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองสิ่งหนึ่งที่จะเป็นตัวกลางให้ครูถ่ายทอด ความรู้ เจตคติ และทักษะไปยังผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ คือ สื่อการสอน (มัทนา ทองใหญ่, 2539)

สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ดีมีหลายประเภท แต่ละประเภทมีคุณสมบัติเฉพาะที่สามารถนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนได้อย่างน่าสนใจ สื่อเหล่านี้จะช่วยให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว นอก เหนือจากหนังสือเรียน แบบฝึกหัด คู่มือครู และแดบบันทึกเสียงประกอบบท เรียน สื่อภาษาอังกฤษที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน (Authentic Materials) เช่น หนังสือพิมพ์ แบบฟอร์มต่างๆ จดหมาย แผ่นภาพป้ายโฆษณาและอื่นๆนอกจากนี้สื่อของจริงที่พบเห็นรอบๆตัวทั้งในและนอกห้องเรียนก็สามารถนำมาใช้สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้หากโรงเรียนใด

มีความพร้อมก็อาจพิจารณาใช้สื่อที่เป็นเทคโนโลยีทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอนภาษา วิทยุทัศน์ ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Access Learning Center) สื่อทางไกลและอื่นๆ สำหรับสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ (2539) ได้เสนอแนะไว้มีดังนี้ คือ

1. ของจริง หรือของจำลอง ของจริงต่างๆ เช่น เครื่องใช้ในห้องเรียนและของใช้ในบ้าน ผลไม้ ผัก ฯลฯ
2. รูปภาพ บัตรภาพ หนังสือภาพต่างๆ หนังสือการ์ตูน
3. ภาพนิ่ง และภาพยนตร์ เครื่องฉายภาพนิ่ง และเครื่องฉายภาพยนตร์
4. โทรทัศน์
5. บัตรคำ
6. แผ่นป้ายคำ
7. แผนภูมิ
8. แผ่นเสียง หรือเทปบันทึกเสียง หรือบางโรงเรียนอาจมีห้องปฏิบัติการทางภาษา (Sound Lab)
9. การเล่นเกมฝึกภาษา การเล่านิทาน การร้องเพลง
10. การแสดงละคร การแสดงท่าทาง

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีมากมายหลายชนิดทั้งที่เป็นสื่อสำเร็จรูปและสื่อที่ครูสามารถผลิตขึ้นมาใช้ได้เอง ซึ่งฝ่ายบริหารโรงเรียน ควรทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ครู นอกจากนั้นควรมีระบบการจัดเก็บรักษาและระบบการบริการ สื่อการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528) กล่าวถึงข้อควรปฏิบัติในการเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. เก็บรักษาตามประเภทของสื่อต่างๆ เช่น แผนที่ ภาพพลิก แถบประโยค แผนภูมิ ส่วนที่เป็นเครื่องมือหรืออุปกรณ์ ให้เก็บรักษาตามวิธีที่ระบุไว้ในคู่มือ
2. เมื่อใช้แล้วต้องเก็บรักษาให้พร้อมที่จะใช้ได้ในครั้งต่อไป
3. เมื่อชำรุด ต้องซ่อมแซม
4. เก็บรักษาตามวัสดุที่นำมาสร้างสื่อ บางอย่างต้องเก็บมิดชิด บางอย่างวางไว้บนชั้นได้ในโรงเรียน ซึ่งจะต้องยึดหลักการจัดและบริการสื่อการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอนมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน เป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่จะใช้เป็นสื่อกลางระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนดังนั้นฝ่ายบริหารโรงเรียน จึงต้องจัดบริการสื่อการเรียนการสอนเพื่อให้ครูได้นำไปใช้ได้อย่างเพียงพอ สะดวกใช้และมีประสิทธิภาพ และควรมีการดำเนินการจัดหาสื่อโดยการส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ

การจัดเก็บสื่ออย่างเป็นระบบ การกระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญและใช้สื่อในการจัดการเรียน การสอนภาษาอังกฤษ

การนิเทศการเรียนการสอน

การนิเทศการศึกษาเป็น กระบวนการสร้างสรรค์ในการให้คำแนะนำและการชี้ ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูในอันที่จะปรับปรุงครูและสภาพการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์ เพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรเป็น อย่างดีและสามารถใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ, 2534) โรงเรียนจะต้อง จัดให้มีระบบการนิเทศทั้งภายนอกและภายใน ส่วนกิจกรรมและเทคนิคต่างๆ สถานศึกษาอาจ จะเลือกจัดให้เหมาะสมกับการแก้ปัญหา และสามารถทำได้หลายวิธีด้วยกัน ดังที่ อุทัย บุญประเสริฐ และ ชโลมใจ กิงคารวัฒน์ (2529) ได้จัดกลุ่มของประเภทกิจกรรมที่ใช้ใน การนิเทศ ไว้ดังนี้

1. การเยี่ยมเยียนและสังเกตการณ์ (Visitation and Observation) โดยมี วัตถุประสงค์ที่แน่นอนมีการเตรียมการและมีการปรึกษาหารือหลังการเยี่ยมเยียนสังเกตการณ์
2. การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล เป็นรายกลุ่ม (Individual or group conference) การนิเทศตามคำร้องขอ (On - call or requested supervision) หรือการ นิเทศแบบคลินิค
3. การส่งผู้รู้ ผู้ชำนาญการ หรือผู้มีประสบการณ์สูงกว่าในเฉพาะเรื่องไป พบปะ แลกเปลี่ยนและร่วมในการให้คำปรึกษาหารือในการปฏิบัติการเรียนการสอน หรือ ปรับปรุงการปฏิบัติการในลักษณะที่เรียกว่า Expert visitation
4. การจัดให้มีการเยี่ยมเยียนกันเองในแวดวงงานเดียวกัน (Inter - visitation) จากผู้อื่น แผลงอื่นซึ่งปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกัน
5. การประชุมโดยมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอน เกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น การประชุมปรึกษาหารือ การประชุมอภิปราย การประชุมระดมความคิด การประชุมแบบรับ ฟังคำบรรยาย การประชุมประจำปี ประจำวต การสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น
6. การสาธิตวิธีการปฏิบัติ (Demonstration) เฉพาะเรื่อง เฉพาะวิธี
7. การนิเทศโดยการเผยแพร่ผ่านอุปกรณ์ และเครื่องมือทางเทคโนโลยีสมัย ใหม่ เช่น เอกสารเผยแพร่ คู่มือคำแนะนำเฉพาะ ป้ายนิเทศ เทปเสียง วิดีโอเทป ภาพยนตร์ บทเรียนทางโทรทัศน์หรือวิทยุ บทเรียนของมหาวิทยาลัยเปิด เป็นต้น
8. การส่งผู้ปฏิบัติไปศึกษา ไปฝึกอบรมหรือไปฝึกปฏิบัติในโครงการต่างๆ
9. การให้มีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การเรียนการสอน ในลักษณะของผู้ร่วมงานหรือคณะทำงาน แล้วให้เรียนงานไปพร้อมกับการ ปฏิบัติในเรื่องนั้นๆ ภายใต้คำแนะนำของหัวหน้าคณะ หรือผู้บริหารโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (2534) ได้เสนอแนะกลวิธีการศึกษาต่างๆ ไว้พอสรุปได้ดังนี้

1. การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน เป็นการประชุมครูทั้งหมดเพื่อเตรียมการก่อนเปิดสอน
2. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตมาปรับปรุงพฤติกรรมการสอน
3. การให้ศึกษาจากตำรา เพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม แล้วนำความรู้มาถ่ายทอดอีกต่อหนึ่ง
4. การให้คำปรึกษาหารือ อาจทำโดยรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้
5. การสนทนาทางวิชาการ ดำเนินการโดยจัดกลุ่มที่สนใจหรือครูทั้งหมดมาประชุม แล้วกำหนดให้มีผู้นำสนทนาหนึ่งคน
6. การสาธิตการสอน
7. การพาครูไปศึกษานอกสถานที่ ซึ่งควรพาไปดูกิจกรรมอื่นที่นอกเหนือจากการสอนก็ได้ แต่ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน
8. การบริการเอกสารทางวิชาการ ซึ่งสามารถดำเนินได้ในโรงเรียนทุกขนาด โรงเรียนควรมีหนังสือค้นคว้าอ้างอิงทางวิชาการสำหรับครู จะเป็นการสร้างบรรยากาศทางวิชาการและส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการแก่ครู

จูเลียน เอ็ดจ (Julian Edge ,1992) กล่าวว่า การทำงานแบบร่วมมือกันระหว่างเพื่อนร่วมงานนั้นเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาตนเองและหมู่คณะ เป็นการรวมกลุ่มบุคคลอย่างน้อย 2 คน มาร่วมมือร่วมใจทำให้งานของกลุ่มบรรลุเป้าหมายโดยส่วนรวม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากความเชื่อที่ว่าสัมพันธ์ภาพ ระหว่างเพื่อนในกลุ่มจะสามารถทำให้คนในกลุ่มทำงานร่วมกันได้ โดยมีแนวคิดว่าการพัฒนาความร่วมมือของครูจะเป็นวิถีทางหนึ่งที่ช่วยในการพัฒนาตัวเองร่วมกับเพื่อนร่วมงานที่สอนในโรงเรียนเดียวกัน ช่วยเหลือกันภายในโรงเรียน เนื่องจากลักษณะเนื้อหาวิชาที่สอนคล้ายกัน ทำให้สามารถช่วยกันแก้ปัญหาาร่วมกันโดยไม่จำเป็นต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญโดยตรง การเป็นครูเหมือนกันทำให้ครูมีความสมัครใจ เต็มใจ มีแรงจูงใจที่จะช่วยกันพัฒนางานในหน้าที่ของตน

สรุปได้ว่าการนิเทศการเรียนการสอนเป็นงานที่จำเป็นและสำคัญของโรงเรียนที่จะดำเนินการอย่างเป็นระบบ ซึ่งโรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมนิเทศได้หลายวิธีด้วยกัน เช่น การเยี่ยมเยียนและสังเกตการณ์ห้องเรียน การพาครูไปศึกษานอกสถานที่ และการสนับสนุนให้ใช้ความร่วมมือกันระหว่างผู้ร่วมงาน โดยสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้มีโอกาสนิเทศการเรียนการสอนกันเอง ทั้งนี้เพื่อเป็นช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นั้น เป็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อม โดยมีแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน คือ เพื่อเป็นการสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาตามแนวธรรมชาติ และเป็นการสอนโดยใช้ภาษาในระดับพื้นฐานง่าย ๆ อันจะนำไปสู่การสร้างความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษในระยะต้น ดังนั้นผู้จัดการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องรู้และเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาอังกฤษให้แก่เด็กในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งถือได้ว่าเป็นก้าวแรกของการเรียนภาษาอังกฤษจัดได้ว่าเป็นการสอนภาษาอังกฤษแก่ผู้เริ่มเรียน นอกจากนั้นผู้สอนควรมีความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนภาษาอังกฤษตามแนวทางของหลักสูตร คือ วิธีการสอนภาษาแบบธรรมชาติ และการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังจะได้กล่าวถึงโดยสรุปดังต่อไปนี้

วิธีสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียน

การสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นการสอนภาษาอังกฤษในระดับแรกเริ่ม เป็นการวางพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนจึงเป็นเรื่องที่ต้องทำด้วยความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง ต้องสอนด้วยเทคนิคและใช้หลักจิตวิทยา ดังที่ ดวงเดือน แสงชัย (2533) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียนไว้ดังนี้

1. ในการเริ่มสอนชั่วโมงแรกเมื่อครูเข้าห้องยังไม่ควรเริ่มสอนเนื้อหาวิชาทันทีแต่ควรสร้างความคุ้นเคย สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียนเสียก่อน ให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยการสนทนากับเด็กให้เขาเห็นว่า ภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่มีประโยชน์เรียนไม่ยากพยายามสร้างแรงจูงใจให้เด็กเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ให้เด็กเห็นว่าภาษาอังกฤษมีประโยชน์สำหรับชีวิตประจำวัน ของทุกคน ชั่วโมงแรกของการเริ่มสอนนี้มีความสำคัญมาก ผู้เรียนจะต้องมีความประทับใจที่ดีต่อผู้สอนจึงจะดำเนินการสอนต่อไปได้อย่างราบรื่น

2. เด็กเล็กชอบการแข่งขันจึงควรมีการแบ่งกลุ่มเด็กโดยให้มีเด็กเก่ง ปานกลาง และอ่อน จำนวนเท่าๆกันในทุกๆกลุ่ม อาจให้นักเรียนในกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มของตนเองขึ้น เช่น กลุ่ม CAT กลุ่ม RAT กลุ่ม BAT เป็นต้น และมีรูปภาพเป็นสัญลักษณ์ของกลุ่ม

3. ครูควรพยายามทำความรู้จักนักเรียนแต่ละคนให้เร็วที่สุด พยายามจำชื่อนักเรียนให้ได้ทุกคนเรียนรู้ความสามารถพิเศษของเด็กแต่ละคน พยายามส่งเสริมให้เขาได้แสดงออก จะทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในตนเองมากยิ่งขึ้น เช่น เด็กที่ไม่เก่งทางภาษาอาจเล่นดนตรีเก่ง ร้องเพลงไพเราะ ลายมือสวย วาดภาพเก่ง เด็กบางคนสามารถพูดออกเสียงภาษาอังกฤษได้ชัดเจนสำเนียงดี เป็นต้น

4. ครูไม่ควรหวงแหนคำชมเชย ครูควรชมเชยเด็กทุกๆโอกาสที่จะชมได้ด้วย ความจริงใจมีการเสริมกำลังใจแก่เด็กในทางบวกเสมอๆเมื่อเด็กทำสิ่งใดสำเร็จแม้จะในเรื่อง

เล็กๆน้อยๆก็ตาม พยายามไม่ใช้การลงโทษหากไม่จำเป็นจริงๆเพื่อว่าเด็กจะได้รู้สึก รัก ชอบ วิชา และชอบครูผู้สอน การชมเชยควรทำทั้งการพูดชมในบทเรียนและโดยเขียนลงสมุดทำงานของนักเรียน พยายามให้เด็กเกิดความภูมิใจในตนเอง (Self esteem) แล้วแรงจูงใจจะตามมาเองโดยอัตโนมัติ

5. หากจำเป็นต้องติเตียนหรือลงโทษนักเรียน ก็ไม่ควรมีการดูว่าชนิดทำให้เจ็บใจหรือทำร้ายร่างกาย โดยเฉพาะเด็กที่เรียนอ่อนเพราะอาจจะทำให้เป็นปมด้อย ครูควรใช้คำพูดที่ให้กำลังใจ เช่น “เอาไว้คราวหน้าพยายามใหม่” หรือ “หนูลองไปฝึกเพิ่มเติมมาอีกนะ”

6. ในการเรียกตอบคำถามหรือร่วมกิจกรรม ครูไม่ควรเจาะจงเรียกแต่เด็กอ่อนและละเลยเด็กเก่ง หรือในทางกลับกัน เช่น เห็นเด็กเก่งตอบถูกทุกครั้งเป็นที่ถูกใจครูก็เลยถามแต่เด็กเก่ง ครูควรเรียกอย่างทั่วถึงให้โอกาสทุกคนได้แสดงออกไม่ให้นักเรียนคนใดรู้สึกว่าถูกทอดทิ้ง

7. หากเป็นการสอนเนื้อหาใหม่ ครูควรจะเรียกเด็กเก่งตอบก่อนเพื่อให้โอกาสเด็กอ่อนได้ทบทวนซ้ำให้เกิดความมั่นใจและอยากจะทำเองบ้าง

8. ในการตอบคำถามครูควรจะถามก่อนแล้วจึงจะเรียกชื่อนักเรียนที่จะให้ตอบทั้งนี้เพื่อให้เด็กทุกคนตั้งใจฟังคำถามและเตรียมตัวคิดคำตอบเอาไว้ เนื่องจากไม่ทราบว่าครูจะเรียกนักเรียนคนไหน ถ้าครูจำชื่อนักเรียนไม่ได้หมดอาจแก้ปัญหาโดยการเรียกเลขประจำตัวหรือบอกลักษณะของนักเรียนแทน เช่น คนที่ผูกโบสีแดง คนที่ใส่แว่นตา คนที่ตัวสูงที่สุดในห้อง เป็นต้น เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าไปชั่วคราว

9. หากมีเด็กที่เรียนอ่อนมาก ๆ อยู่ในห้องครูไม่ควรเสียเวลาเค้นเอาคำตอบหรือบ่นว่าแสดงอารมณ์เสียกับนักเรียนผู้นั้นจนทำให้เสียเวลาของเด็กอื่นๆและทำลายบรรยากาศอันดีในห้องเรียน ครูควรนัดเด็กผู้นั้นมาฝึกเพิ่มเติมนอกเวลาจะเป็นการเหมาะสมกว่า นักเรียนที่อ่อนจะรู้สึกว่าคุณได้สร้างปมด้อยให้แก่เขา โดยการดูว่าประจានต่อหน้าคนอื่น ๆ

10. ครูภาษาที่ดีต้องเข้าใจในธรรมชาติความแตกต่างของคนไม่ใช่คำพูดหรือสีหน้าเบื่อหน่ายเด็กอ่อนตรงกันข้ามต้องพยายามเสริมสร้างกำลังใจให้แก่เขามากขึ้นเป็นพิเศษ

11. ถ้าครูไม่มีเวลาในการช่วยเหลือเด็กอ่อน ครูอาจใช้วิธี “เพื่อนช่วยเพื่อน” คือให้เด็กเก่งช่วยเหลือเด็กอ่อน แต่ต้องระวังว่าจะไม่สร้างภาระให้แก่เด็กเก่งมากเกินไป

12. การสอนเด็กเล็กควรเน้นการฝึกออกเสียงให้ถูกต้องมากกว่าการสอนคำศัพท์ยากๆให้จำนวนมากมายหรือสอนกฎไวยากรณ์ที่สลับซับซ้อน ควรจะเน้นเรื่องการออกเสียงให้มากเพราะเด็กเล็กยังไม่อายุที่จะออกเสียงแปลกๆ ดังนั้นจึงสามารถฝึกได้ง่ายกว่าผู้ใหญ่

13. กิจกรรมแต่ละกิจกรรมไม่ควรใช้เวลาเกิน 15 นาที เพราะธรรมชาติของเด็กเบื่อเร็วมีสมาธิสั้นเด็กจะไม่ปิดบังความรู้สึกเมื่อเกิดความเบื่อ ดังนั้นถ้าสอน 1 ชั่วโมงควรเตรียมกิจกรรมไว้ประมาณ 4 - 5 กิจกรรม

14. เด็กเล็ก มีสมาธิในช่วงสั้นๆ และชอบการกระโดดโลดเต้นเคลื่อนไหวร่างกาย ดังนั้นการจัดกิจกรรมจึงควรมีกิจกรรมให้เด็กได้เคลื่อนไหวและแสดงออกให้มาก เพื่อให้เข้ากับธรรมชาติของเด็กๆ

นอกจากครูควรจะรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ในการสอนเด็กเริ่มเรียนนั้น ครูควรจะได้มีการศึกษาเทคนิคในการสอนเด็กเริ่มเรียนด้วย เพื่อจะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น ดังที่ ดวงเดือน แสงชัย (2533) ได้เสนอแนะเทคนิคบางประการในการสอนเด็กเริ่มเรียนไว้ดังนี้

1. คำศัพท์ที่สอนควรเป็นคำสั้นๆ สะกดตรงตัวและเป็นคำที่มีเสียงคล้องจองกัน เช่น can, fan, man, pan, van, bat. Cat, hat, mat, rat เป็นต้น ยังไม่ควรสอนคำที่เป็นสระผสมหรือพยัญชนะควบกล้ำ ส่วนรูปประโยคก็ควรมีรูปแบบง่ายๆ ประโยคสั้นๆ

2. คำที่นำมาสอนควรเริ่มจากคำที่เห็นได้จากใกล้ๆ ตัวเด็กและเป็นรูปธรรม เช่น ของใช้ อวัยวะในร่างกาย ยังไม่ควรสอนสิ่งที่อยู่ไกลตัวและเป็นนามธรรม

3. หากจะสอนรูปประโยคใหม่ ควรใช้คำศัพท์เก่าและควรใช้รูปประโยคเก่าในการสอนคำศัพท์ที่ใหม่ จะทำให้นักเรียนเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็วกว่า เริ่มสอนทั้งคำศัพท์ใหม่และรูปประโยคใหม่ในคราวเดียวกัน

4. ครูควรใช้อุปกรณ์อื่นๆ เช่น ซอล์กและสีเมจิก ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด โดยการนำสิ่งที่ควรเน้น เมื่อเขียนบนกระดานหรือกระดาษ โดยเฉพาะสีแดงควรใช้เฉพาะในส่วนสำคัญที่ต้องการเน้นจริงๆ เท่านั้น ไม่ควรใช้สีแดงให้ไปหมดจนเด็กสับสน

5. เสียงใดที่ครูไม่แน่ใจว่าจะถูกต้องหรือไม่ ไม่ควรนำมาสอนจนกว่าจะได้ตรวจสอบความถูกต้องจากพจนานุกรมหรือจากเทปเสียก่อน เพราะเด็กจะฝังใจจำสิ่งที่ได้ยินในครั้งแรก การมาแก้ไขภายหลังทำได้ยากมากหลังจากการฝึกฟังเสียงแล้ว ขั้นตอนต่อไปจึงจะเป็นการฝึกเสียงเพื่อการสนทนาโต้ตอบ และฝึกฟังเพื่อจับใจความต่อไป

6. การทำแผนการสอน ครูที่สอนในระดับชั้นเดียวกันควรจะได้มาทำแผนการสอนร่วมกัน ทั้งแผนระยะยาวและแผนการสอนรายชั่วโมง อาจจะแบ่งสลับกันทำเป็นบทบาทครู จะได้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ช่วยประหยัดเวลาและเกิดเอกภาพในการสอนได้ idea กว้างขวางขึ้น ดีกว่านั่งคิดเดี่ยวกรรมซ้ำๆ อยู่คนเดียว ทำให้ได้ทดลองกิจกรรมแปลกๆ ใหม่ๆ ได้แลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ๆ กับเพื่อนร่วมอาชีพ ทั้งนี้การทำอุปกรณ์ก็เช่นเดียวกัน ควรช่วยกันทำหรือแบ่งงานกันทำ แล้วนำมาจัดเก็บไว้อย่างเป็นระเบียบแบ่งตามระดับชั้นให้ครูนำอุปกรณ์ลงชั้นที่ทำยากหรือราคาแพงมาใช้ร่วมกันได้ จะได้มีการใช้อุปกรณ์นั้นอย่างคุ้มค่าเป็นการช่วยประหยัดงบประมาณในด้านนี้

7. แม้แนวการสอน ที่กำลังใช้กันอยู่ในระดับประถมศึกษาจะเป็นวิธีที่เน้น Communication แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า การแปลหรือไวยากรณ์จะหมดความสำคัญลงอย่างสิ้นเชิง ทั้งการแปลและไวยากรณ์ยังเป็นสิ่งที่มีประโยชน์สำหรับคนไทยที่เรียนภาษาต่างประเทศ แต่จะต้องรู้จักนำมาสอดแทรกในกิจกรรมอย่างเหมาะสม โดยไม่ให้เด็กรู้สึกเบื่อหน่าย มิใช่

เป็นไปในรูปแบบสอนแปลทั้งชั่วโมงหรือสอนและจดไวยากรณ์ทั้งชั่วโมงแต่ไม่สามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้

วิธีสอนแบบธรรมชาติ (Natural Method)

วิธีสอนภาษาอังกฤษแบบธรรมชาตินี้ มุ่งเน้นให้ให้ผู้เรียนพบปะคลุกคลีกับเจ้าของภาษาโดยตรง โดยใช้วิธีพูดเป็นหลัก ผู้สอนจะเน้นเรื่องคำศัพท์มากโดยถือว่าการเรียนภาษานั้น คือ การเรียนคำศัพท์ถ้านักเรียนรู้จักคำศัพท์มากก็ถือว่านักเรียนผู้นั้นรู้ภาษาได้ ส่วนการเรียนไวยากรณ์นั้นเป็นการให้คำจำกัดความและกฎเกณฑ์ เนื้อเรื่องที่ใช้สอนจะนำมาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นเกณฑ์ เช่น วันนี้อากาศขมุกขมัวฝนกำลังจะตก ครูก็มักจะพูดคุยกับนักเรียนเรื่องฝน หรืออาจจะเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของนักเรียนในขณะนั้น การสอนด้วยวิธีนี้ถ้าครูมีความสามารถ นักเรียนก็จะเรียนภาษาใหม่ได้เร็ว (สุโร พงษ์ทองเจริญ, 2525) วิธีการสอนแบบธรรมชาตินี้มีข้อดีและข้อจำกัดดังที่ สุมิตรรา อังวัฒนกุล (2537) กล่าวไว้ดังนี้

ข้อดีของวิธีการสอนแบบธรรมชาติ

1. ถ้าผู้เรียนได้เรียนด้วยวิธีนี้เป็นเวลานานพอสมควร จะสามารถใช้ภาษาในการสื่อความหมายได้ เพราะมีโอกาสฝึกใช้ภาษาในสภาพที่เป็นจริง
2. ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาแบบเดียวกับการเรียนรู้ภาษาของตนเอง โดยอยู่ในสภาพที่ใช้ภาษานั้นตลอดเวลา
3. ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเอง ทำให้ไม่เบื่อและทำให้เกิดความมั่นใจในการใช้ภาษา

ข้อจำกัดของวิธีสอนแบบธรรมชาติ

1. มีข้อจำกัดในเรื่องความสามารถของผู้สอน เพราะผู้สอนที่ใช้วิธีสอนแบบนี้จะต้องเป็นผู้มีความสามารถใช้ภาษาต่างประเทศที่สอนอย่างถูกต้องและคล่องแคล่วอย่างเจ้าของภาษา ถ้าจะใช้เจ้าของภาษาเป็นผู้สอนจะต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง
2. การเรียนโดยใช้ภาษาต่างประเทศในการอธิบายสิ่งที่เป็นนามธรรมทำให้เสียเวลา อาจทำให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายผิดไปได้
3. การที่ผู้เรียนต้องสรุปกฎไวยากรณ์ด้วยตนเอง อาจทำให้เข้าใจผิด และนำเอาลักษณะของภาษาตนเองเข้าไปปะปนในการใช้ภาษาด้วย
4. การสอนด้วยวิธีนี้จะได้ผลดีเมื่อมีผู้เรียนในชั้นเรียนไม่มากนักเพื่อครูจะได้ดูแลและฝึกฝึกได้อย่างทั่วถึง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งมีผู้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

มอร์โรว์ (Morrow, 1981) ได้ให้ความหมายว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ การสอนเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ว่า ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาไปเพื่ออะไร เน้นความเข้าใจเรื่องทั้งหมด ให้ความสนใจไปในเนื้อความที่จะสื่อสาร ผู้เรียนเป็นผู้ที่ใช้ภาษามากที่สุด และไม่ถือว่าข้อผิดพลาดเป็นสิ่งที่ต้องแก้ไขเสมอ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เป็นวิธีสอนที่จะทำให้ผู้เรียนทราบความมุ่งหมายของการเรียนรู้ และการฝึกใช้ภาษาเพื่อให้การเรียนเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน เป็นวิธีสอนที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนจบแล้ว ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้ตามที่ตนต้องการ

2. เป็นวิธีสอนในลักษณะบูรณาการ นั่นคือในชีวิตประจำวัน การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมักจะต้องใช้หลายๆ ทักษะรวมกัน และบางครั้งต้องใช้กริยาท่าทางประกอบ ดังนั้นวิธีสอนนี้จึงต้องสอนโดยใช้เนื้อหาตลอดจนทักษะต่างๆ มาบูรณาการเข้าด้วยกันเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึก และมีทักษะบูรณาการตามไปด้วย

3. เป็นวิธีสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษา ซึ่งกิจกรรมที่นำมาให้ผู้เรียนฝึกเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะเหมือนจริงในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้จริง วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นวิธีสอน ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกกิจกรรมการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นวัย ประสบการณ์ ตลอดจนความสามารถในการใช้ภาษา

4. เป็นวิธีสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษามากๆ โดยการทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งกิจกรรมที่เป็นงานคู่ หรืองานกลุ่ม เช่น เกม (Games) การแก้ปัญหา (Problem Solving) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการสื่อสาร

5. เป็นวิธีสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษา โดยไม่ต้องกลัวว่าจะใช้ภาษาผิด เพราะวิธีสอนนี้ตั้งอยู่บนแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยให้ความสำคัญกับการใช้ภาษามากกว่าวิธีใช้ภาษา ดังนั้นในการใช้วิธีสอนแบบนี้ผู้สอนจะไม่แก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นบ่อยๆ นอกจากนี้วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารยังให้ความสำคัญในเรื่องความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาเป็นอันดับแรกซึ่งภาษาที่ใช้อาจไม่ถูกต้องนัก แต่สื่อความหมายได้ ส่วนความถูกต้องของการใช้ภาษาก็คำนึงถึงด้วยเช่นกัน

สุไร พงษ์ทองเจริญ (2530) ได้เสนอแนะแนวการจัดการเรียนการสอนตาม
แนวภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยการปรับวิธีการสอนภาษาเพื่อให้เข้ากับสถานการณ์การเรียน
การสอนในประเทศไทยไว้ดังนี้

1. สอนให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาเกี่ยวกับสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวหรือเกี่ยวกับสิ่งที่นัก
เรียนประสบอยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น การสอบถาม การออกคำสั่ง การขอร้อง เป็นต้น
2. เน้นการฝึกภาษาแบบที่เจ้าของภาษาใช้ในการสื่อความหมายในชีวิตจริงแต่
เป็นภาษาง่ายๆ สำหรับผู้เรียน
3. เน้นการฝึกให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้ตั้งแต่ต้นทั้งในการฟัง พูด อ่านและ
เขียน ในสถานการณ์ที่เป็นจริง และเน้นการสอนให้ทักษะทั้ง 4 สัมพันธ์กันไปด้วยตลอด
4. สอนให้นักเรียนคิดเป็น และ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
5. หาโอกาสให้นักเรียนฝึกภาษาโดยการใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการเรียนการสอน
6. ในการสอนครูจะต้องสอนเนื้อหาเก่า หรือเนื้อหาทบทวนกับเนื้อหาใหม่ให้มี
ความสัมพันธ์กันทั้งภายในชั่วโมงเรียนเดียวกัน หรือ ระหว่างชั่วโมงต่อชั่วโมง หรือระหว่าง
บทเรียนต่อบทเรียน
7. สอนเนื้อหาโดยการใช้กิจกรรมหลายแบบในลักษณะทักษะสัมพันธ์

สรุปได้ว่าผู้สอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นอกจากต้องมีความรู้
เกี่ยวกับตัวหลักสูตรที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนแล้ว ผู้สอนควรต้องมีความรู้
ความเข้าใจวิธีสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กเล็กหรือเด็กเริ่มเรียน และวิธีสอนภาษาอังกฤษ
ตามแนวคิดของหลักสูตรด้วย ทั้งนี้ผู้สอนควรให้ความสนใจเอาใจใส่ในการฝึกฝนตนเองให้มี
ความรู้ทางโครงสร้างของภาษา มีความสามารถในการออกเสียงอย่างถูกต้อง มีความรู้
ความเข้าใจจิตวิทยาการสอนเป็นอย่างดี เพราะเด็กเล็กๆ เป็นวัยสามารถเรียนรู้และจดจำสิ่ง
ต่างๆ ได้รวดเร็ว ดังที่ เฟย์ แอล บัมพาส (Faye L. Bumpass , 1963) ที่กล่าวว่าเด็กใน
วัย 2-12 ปี เป็นวัยที่เรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ดีที่สุด เนื่องจากเด็กวัยนี้มีความสามารถในการ
ฟังเสียง เลียนเสียงและจดจำสิ่งต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วเป็นพิเศษ นอกจากนี้
ยังไม่มี ความกระตือรือร้นในการแสดงออก อีกทั้งยังไม่รู้ภาษาของตนเองมากจนเป็นอุปสรรค
ในการเรียนภาษาอื่นๆ ถ้าครูสอนไปอย่างผิดๆ ดังนั้นเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนภาษา
อังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไป
อย่างราบรื่นและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในที่สุด ครูผู้สอนควรดำเนินกิจกรรมดังนี้

การเตรียมการสอน

การเตรียมการสอนเป็นการวางแผนล่วงหน้าของครูผู้สอน ซึ่งจะต้องมีการจัด
ทำบันทึกการสอน เตรียมสื่อการสอน วิเคราะห์ผลประเมินผล ตลอดจนเครื่องมือวัดจุดประสงค์

ย่อไว้ล่วงหน้า เพื่อช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปตามลำดับขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้และบรรลุตามวัตถุประสงค์ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นั้น กระทรวงศึกษาธิการ (2539) ได้เสนอแนะวิธีเตรียมตัวของครู ไว้ดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหา และวิธีจัดกิจกรรมที่กำหนดไว้ให้เข้าใจ
2. เตรียมอุปกรณ์ที่ระบุไว้ในสื่อการเรียนการสอนให้พร้อม
3. ทดลองจัดกิจกรรมล่วงหน้าเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในการสอน
4. ดำเนินการจัดกิจกรรมตามที่เสนอแนะ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การเตรียมการสอนล่วงหน้า จะทำให้ครูทราบขอบข่ายเนื้อหา สื่อการเรียนการสอน และเลือกใช้กิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน ซึ่งนับได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญ ที่จะช่วยให้ครูสอนได้อย่างมั่นใจและสามารถทำให้ผู้เรียน ประสบผลสำเร็จในการเรียนได้ในที่สุด

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

เนื่องจากในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อม เป็นการจัดการเรียนการสอนตามแนวภาษาเพื่อการสื่อสาร จึงควรยึดหลักการจัดการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสาร ฟินอคเชียโร และ โบโรโม (Finocchiaro and Boromo, 1973) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสาร ไว้ดังนี้

1. ควรวางแผนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่นักเรียน
2. ควรวางแผนในการจัดสถานการณ์ รวมทั้งอุปกรณ์ที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจความหมายของเรื่องที่น่ามาสอนใหม่
3. ควรจัดบทเรียนแต่ละบท ให้มีทั้งการฝึกเพื่อให้เป็นนิสัย และการฝึกให้ใช้ภาษาอย่างมีความหมาย โดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร
4. ควรใช้ภาษาของนักเรียนให้น้อยที่สุด แต่อาจใช้ภาษาของนักเรียนเมื่อเห็นว่าจะช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจข้อมูลที่สำคัญบางประการได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
5. ควรหาวิธีการให้นักเรียนได้ฝึกพร้อมทั้งชั้น ฝึกเป็นกลุ่ม และฝึกเป็นรายบุคคล
6. เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกเป็นคู่บ้าง
7. ควรจัดเตรียมการฝึก บทสนทนา ตลอดจนบทความความต่างๆ เพื่อให้บทเรียนมีหลายลักษณะ ซึ่งจะช่วยให้เสริมเนื้อหาในบทเรียนและช่วยให้นักเรียนนำได้พัฒนาความสามารถในการสื่อสาร
8. ควรมีความคล่องตัวในการใช้เครื่องบันทึกเสียง และสามารถนำการฝึกในห้องปฏิบัติการมาประสานกับการจัดกิจกรรมในห้องเรียนได้

9. ควรจะรู้ว่าจะใช้กิจกรรมการอ่านและกิจกรรมการเขียนเมื่อใด
10. ควรจัดเตรียมบทเรียนสำหรับการฝึกอ่าน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้เพิ่มพูนทั้งความรู้และประสบการณ์
11. กิจกรรมการเขียนที่ครูจะจัดให้กับนักเรียน ควรมีส่วนส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนโดยให้เพียงอย่างอิสระ
12. ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาทั้งจากบทสนทนาและการจัดกิจกรรมต่างๆ
13. ควรส่งเสริมให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในชาติและภาคภูมิใจในตัวเองขณะที่เรียนรู้ในเรื่องวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
14. ควรเลือกใช้วัสดุทัศนอุปกรณ์ที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาและข้อเท็จจริงในด้านวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ
15. ควรจัดให้มีการประเมินผล เพื่อให้ทราบถึงสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนและประสิทธิภาพในการสอนของครู แล้วจัดซ่อมเสริมเป็นรายบุคคล

กระทรวงศึกษาธิการ (2539) ได้เสนอแนะกิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับขั้นตอนการสอนภาษาไว้ดังนี้

1. กิจกรรมชั้นนำเสนอเนื้อหาใหม่ (Presentation) ประกอบด้วยการทบทวนเนื้อหาเก่าที่สัมพันธ์กับการสาธิตการจัดกิจกรรม และการอภิปรายเพื่อให้เกิดความเข้าใจ
2. กิจกรรมชั้นฝึกปฏิบัติ (Practice) เป็นการฝึกพูดซ้ำหลายๆครั้ง อาจฝึกรวมกันทั้งชั้น ฝึกเป็นกลุ่ม ทีละคู่ หรือเป็นรายบุคคล เพื่อให้จำและทำได้คล่องแคล่ว
3. กิจกรรมชั้นนำไปใช้ (Production) เป็นการกำหนดสถานการณ์ให้พูดหรือวาดภาพประกอบ การแสดงท่าทางประกอบ หรือทำแบบฝึกหัดต่างๆ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำคู่มือจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางภาษาในการสื่อสาร ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ทั้งนี้เพื่อให้ครูได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน โดยมีกิจกรรมเสนอแนะทั้งสิ้น 37 กิจกรรม ซึ่งแบ่งเป็นสาระสำคัญต่างๆดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 1	- Orientation
กิจกรรมที่ 2-3	- ทักทาย Hello.
กิจกรรมที่ 4-5	- ทักทาย Hi.
กิจกรรมที่ 6	- สรรพนาม I / You
กิจกรรมที่ 7-8	- ทักทายตอนเช้า Good morning.

กิจกรรมที่ 9-10	- ทักทายตอนบ่ายๆ Good afternoon.
กิจกรรมที่ 11	- ทักทายตอนเย็น Good evening.
กิจกรรมที่ 12	- กล่าวอำลา Goodbye.
กิจกรรมที่ 13	- It's a
กิจกรรมที่ 14-15	- ถามสิ่งที่ไม่รู้จัก What's this?.
กิจกรรมที่ 16	- กล่าวขอบคุณ Thank you .
กิจกรรมที่ 17-20	- ตัวอักษร A-Z
กิจกรรมที่ 21	- ประโยคคำสั่ง Sit down . / Stand up .
กิจกรรมที่ 22	- ประโยคคำสั่ง Walk Run Jump } to
กิจกรรมที่ 23-25	- ประโยคขออนุญาต May I come in , please?.
กิจกรรมที่ 26	- ประโยคขออนุญาต May I go out , please?.
กิจกรรมที่ 27	- พุดขัดจังหวะอย่างสุภาพ Excuse me .
กิจกรรมที่ 28	- ประโยคคำถาม Is this a
กิจกรรมที่ 29	- จำนวนนับ 1-3
กิจกรรมที่ 30	- จำนวนนับ 4-6
กิจกรรมที่ 31	- จำนวนนับ 7-10
กิจกรรมที่ 32	- Days.
กิจกรรมที่ 33-34	- บอกสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว และ ใกล้ตัว
กิจกรรมที่ 35	- สี Colours
กิจกรรมที่ 36-37	- เสียง ch sh และเสียง L

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายหลักของการใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารในการเรียนการสอนภาษานั้นก็เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและใช้ภาษาที่ถูกต้องเป็นที่ยอมรับของสังคม การเลือกใช้กิจกรรมจึงต้องขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และเนื้อหาของบทเรียนเป็นสำคัญ สำหรับกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่เน้นการพัฒนาทักษะต่างๆและความสามารถของผู้เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นั้นให้เน้นการฝึกทักษะการฟัง และการพูดเป็นสำคัญ ดังจะได้กล่าวถึงความสำคัญของการฟัง และ พูด ดังนี้

ความสำคัญของการสอนทักษะการฟัง - พูด

ทักษะการฟังเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดที่จะนำไปสู่ทักษะขั้นต่อไป คือ การพูด การอ่าน และการเขียน การฟังแยกออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับเริ่มต้นจะเน้นไปในการ

ฟังเสียง ให้นักเรียนจำเสียงได้และสามารถออกเสียงได้ถูกต้อง รู้จักสังเกตและจับได้ว่าเสียงต่าง ๆ มีความแตกต่างกันอย่างไร ระดับที่ 2 จึงจะเป็นการฟังประโยคและเรื่องราวเพื่อความเข้าใจ การฝึกทักษะการฟังจึงประกอบไปด้วยการฟัง เสียง พยางค์ คำศัพท์ ประโยค การสนทนา และฟังเรื่องราวได้เข้าใจเป็นขั้นสุดท้าย (ดวงเดือน แสงชัย, 2533) ส่วนทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับบุคคลในการสื่อสาร ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ทักษะการพูดนับได้ว่าเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมากเพราะผู้พูดได้ย่อมสามารถฟังผู้อื่นได้เข้าใจ และจะช่วยให้การอ่านและเขียนง่ายขึ้นด้วย ทักษะการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่ซับซ้อนและเกิดจากการฝึกฝนเป็นเวลานาน

วิธีการจัดกิจกรรมในการสอนทักษะการฟัง

แมรี ฟินอคชีโร และคริสโตเฟอร์ บรัมฟิต (Mary Finocchiro and Christopher Brumfit) (อ้างถึงใน สมิตรา อังวัฒนกุล, 2537) ได้เสนอแนะกิจกรรมในการสอนทักษะการฟัง สรุปได้ดังนี้

1. ให้ฟังคำสั่ง ที่ใช้ในการเรียนการสอนของครู เช่น การถามคำถาม การอธิบายภาพ การเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และการบอกแนวทางในการทำกิจกรรมของครูเป็นภาษาอังกฤษ เป็นต้น
2. ให้ฟังเพื่อนคนอื่นถามคำถาม สรุปเรื่อง หรือเล่าเรื่องต่างๆ เป็นภาษาอังกฤษ
3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การแสดงบทบาทสมมติ แสดงละคร หรือการสนทนาต่างๆ
4. ให้ฟังคำบรรยายจากบุคคลภายนอก หรือฟังบทเรียนจากเทป ฟังเพลง หรือปาฐกถาต่างๆ
5. ให้ดูภาพยนตร์ โดยเฉพาะที่จัดทำขึ้นเพื่อสอนภาษาอังกฤษ หรือจากโปรแกรมภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์
6. ให้สัมภาษณ์ชาวต่างชาติที่อยู่ในชุมชน
7. ให้เข้าร่วมการบรรยาย การประชุมปฏิบัติการ ชมรมภาษา หรือการประชุมต่างๆที่ใช้ภาษาอังกฤษ
8. ให้เล่นเกมภาษาอังกฤษ

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการสอนการฟัง ควรปฏิบัติไปตามลำดับจากง่ายไปหายาก ดังต่อไปนี้

1. การฟังคำเดี่ยว ฟังวลี และประโยค ซึ่งอาจทำได้โดยให้แสดงออกในลักษณะต่างๆกัน เช่น ปฏิบัติตามคำสั่ง วาดรูป เล่นเกม บอกทิศทางตามแผนที่ ทั้งนี้อาจให้สังเกตการเน้นเสียงหนักเบาในคำ และระดับเสียงสูงต่ำในประโยค เป็นต้น

2. การฟังโดยพยายามเชื่อมโยงคำต่างๆ ที่ได้ยินเป็นกลุ่มที่มีความหมายเพื่อให้
 ง่ายขึ้น เช่น พยายามสร้างจินตนาการจากคำเป็นภาพซึ่งจะเป็นภาพที่สวยงามหรือเป็นภาพ
 ตลกก็ได้ เพื่อให้จำสิ่งที่ฟังได้นานขึ้นและเกิดความสนใจที่จะฟังต่อไป

3. การฟังเนื้อเรื่องสั้นๆ ซึ่งอาจมีคำศัพท์และโครงสร้างที่รู้จักแล้ว โดยที่ผู้สอนให้
 สรุปเหตุการณ์ว่าใครทำอะไร ทำแล้วหรือยังไม่ได้ทำหรือกำลังจะทำอยู่ หรือสรุปได้ว่าบุคคล
 ในเรื่องมีอาชีพอะไร เป็นต้น

4. การฟังบทสนทนา หรือข้อความต่างๆ ควรเป็นบทสนทนาหรือข้อความที่อยู่ใน
 ชีวิตประจำวันและเป็นธรรมชาติ คือมีความเร็วปกติ ผู้พูดมีเพศ วัย อาชีพ สถานภาพทาง
 สังคม และสำเนียงต่างๆ กัน เพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับภาษาที่ใช้อยู่จริง

กิจกรรมระหว่างการสอนกิจกรรมการฟัง เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนมุ่งหวังให้ผู้เรียน
 ปฏิบัติ ในขณะที่ฟังเรื่องนั้นๆ เพื่อให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น เป็นการฝึกทักษะไม่ใช่การทดสอบความ
 เข้าใจ

วิธีการจัดกิจกรรมในการสอน ทักษะการพูด

โรเจอร์ สกอตต์ (Roger Scott) (อ้างถึงใน สุมิตรรา อังวัฒนากุล , 2537)
 ได้เสนอขั้นตอนการสอนและกิจกรรมในการสอนทักษะการพูดไว้ดังนี้

1. ชื่นบอกรัตถูประสงค์ ผู้สอนควรจะบอกให้ผู้เรียนรู้ถึงสิ่งที่จะเรียน
2. ชื่นเสนอเนื้อหา การเสนอเนื้อหาควรอยู่ในรูปบริบท ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียน
 สังเกตลักษณะของภาษา ความหมายของข้อความที่จะพูด ซึ่งจะต้องขึ้นอยู่กับบริบท
3. ชื่นการฝึกและถ่ายโอน การฝึกจะกระทำทันทีหลังจากเสนอเนื้อหา อาจจะฝึก
 พูดพร้อมๆ กัน หรือเป็นคู่ ผู้สอนควรให้ผู้ฟังได้ยินได้ฟังสำนวนภาษาหลายๆ แบบ และเป็น
 สำนวนภาษาที่เจ้าของภาษาใช้จริง

นอกจากนั้นในการสอนทักษะ การพูด ผู้สอนควรที่จะเลือกใช้กิจกรรมต่างๆ ให้
 เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนในแต่ละระดับ ดังที่ แมรี ฟินอกเซียโร และคริสโตเฟอร์
 บรัมพิต (อ้างถึงใน สุมิตรรา อังวัฒนากุล , 2537) ได้เสนอแนะกิจกรรมในการสอนการพูด
 ไว้หลายวิธี แต่ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในระยะเริ่มเรียน พอสรุปได้ดังนี้

1. บอกให้เพื่อนทำตามคำสั่ง
2. ให้บอกลักษณะวัตถุ สิ่งของต่างๆ จากภาพ
3. ให้เล่น เกมต่างๆ ทางภาษา
4. ให้ตอบคำถาม ซึ่งครูหรือเพื่อนในชั้นเป็นผู้ถาม
5. ให้แสดงบทบาทสมมุติ

นอกจากนั้น ดวงเดือน แสงชัย (2532) ได้กล่าวถึง การสอนทักษะการพูด

เอาไว้ว่าการพูดจะแทรกปนอยู่กับการฟัง เป็นทักษะที่จะฝึกควบคู่กันไปกับการฟังเสมอทักษะการพูดในปัจจุบันจะเน้นในเรื่องของการพูดเพื่อการสื่อสาร นักเรียนควรได้ฝึกพูด กันเองเป็นคู่เป็นกลุ่ม เพราะจะทำให้คล่องแคล่วในการพูดมากขึ้นและลดความกระตาคายลง และเสนอแนะวิธีสอนพูดแก่เด็กเล็กในชั้นเริ่มเรียนไว้ พอสรุปได้ดังนี้

1. การสอนพูดแก่เด็กเล็กในชั้นเริ่มต้น ควรเริ่มด้วยการทักทาย เริ่มจากบทสนทนาที่สั้นๆ และเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันในชั้นต่อไปจึงขยายบทสนทนาให้ยาวขึ้น และเป็นเรื่องห่างตัวออกไปเรื่อยๆ

2. การสอนพูดแก่เด็ก ควรมีการแสดงท่าทางประกอบด้วยเสมอ และต้องให้เด็กเข้าใจความหมายของบทสนทนานั้นเสียก่อน ว่าเกี่ยวกับเรื่องอะไร และฝึกให้ออกเสียงอย่างถูกต้องก่อนที่จะฝึกต่อไปจนพูดได้คล่อง ในขั้นนำ ครูอาจจะให้เด็กช่วยกันเดาความหมายของการสนทนานั้นโดยเดาเอาจากท่าทางของครูก็ได้ หรือครูอาจนำเด็กเก่งไปฝึกเสียก่อนล่วงหน้าจนคล่อง แล้วจึงนำมาแสดงให้เพื่อนๆดูเป็นตัวอย่าง จะทำให้เด็กสนใจมากขึ้นอีก

3. การใช้ภาพหรือตุ๊กตามาช่วยในบทสนทนา จะทำให้น่าสนใจยิ่งขึ้น สมมุติชื่อเป็นคู่สนทนา เช่น การสนทนายระหว่าง Suwit กับ Malee เป็นต้นครูอาจนำชื่อเด็กนักเรียนในห้องมาเป็นชื่อของผู้พูดในบทสนทนาดังกล่าว เมื่อฝึกไปพอสมควรแล้ว ครูอาจให้นักเรียนอาสาสมัครออกมาพูดให้เพื่อนๆฟังหน้าชั้น เป็นการกระตุ้นให้คนอื่นๆเกิดความกล้าที่จะออกมาพูดบ้าง จากนั้นครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนจับคู่ฝึกกันเอง หรือ ฝึกวนกันไปในกลุ่มย่อยในช่วงเวลาพอสมควร เช่น ประมาณ 10 นาที

4. การใช้หุ่น (Puppet) ทั้งรูปคนและสัตว์มาช่วยในการฝึกสอนพูดก็จะทำให้นักเรียนสนใจได้มากเช่นเดียวกัน ครูควรนำ Puppet ที่มีอยู่แล้วในการสอนวิชาอื่นๆ มาใช้ให้คุ้มค่าอีกในการสอนสนทนาภาษาอังกฤษ

5. การฝึกพูด ไม่ควรบังคับให้เด็กพูดในขณะที่เด็กยังไม่พร้อมจะพูด ครูควรหาวิธีจูงใจต่างๆให้เด็กเกิดความอยากพูดเอง โดยการให้ไปสัมภาษณ์เพื่อนๆ ตัวอย่าง เช่น ตอนเปิดเทอมใหม่ เด็กอาจยังไม่รู้จักกันดี ครูอาจกำหนดให้นักเรียนไปตามชื่อเพื่อนที่ยังไม่รู้จักมาให้มากที่สุด แล้วบันทึกชื่อเพื่อนๆลงในสมุด

6. การเล่นเกมมาจูงใจให้เด็กพูด เช่น ครูซ่อนของไว้ในมือแล้วให้เด็กทายว่าเป็นอะไร เป็นการฝึกคำถาม Is that a ? เปิดโอกาสให้ทุกคนทายแล้วครูเฉลยโดยให้คะแนนคนที่ทายถูก เป็นต้น นักเรียนจะแย่งกันถาม

7. ครูไม่ควรดูว่าทำโทษหรือตำหนิหรือแสดงสีหน้าผิดหวังไม่พอใจ เมื่อเด็กพูดผิด เพราะจะทำให้เด็กเข็ดกลัวจนไม่กล้าพูดอีกต่อไป ครูควรมองข้ามความผิดเล็กๆน้อยๆที่จะไปปิดกั้นการแสดงออกของเด็ก การที่เด็กกล้าพูดออกมาแม้จะผิดบ้างถูกบ้างนั้น ถือเป็นสิ่งที่น่าพอใจแล้ว สำหรับชั้นเริ่มต้น ต่อไปครูก็ค่อยๆแก้ไขไปที่ละเล็กละน้อย จนเด็กสามารถพูดได้ถูกต้องโดยไม่เกิดความกลัวหรือเบื่อหน่ายเสียตั้งแต่ต้น

8. การสร้างสถานการณ์สมมติ แล้วให้เด็กได้แสดงบทบาทประกอบการพูดจะทำให้การฝึกพูดสนุกสนาน มีชีวิตชีวา น่าสนใจมากขึ้นอีก ครูไม่ควรให้นักเรียนฝึกพูดซ้ำๆ ซากๆ โดยให้ทุกคนนั่งอยู่กับที่เฉยๆ เป็นเวลานาน ต้องพยายามให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายเสมอ เป็นการคล้อยตามธรรมชาติของเด็ก

9. การใช้เครื่องเล่นเทปมาช่วยในการฝึกพูด เครื่องเล่นเทปจะช่วยได้มากในการให้เด็กฟังจากเทปจนเข้าใจแล้วพูดตาม ครูอาจพูดลงไปในเทป แล้วให้นักเรียนพูดโต้ตอบ ถ้านักเรียนได้ฟังสำเนียงเจ้าของภาษา ก็จะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกสำเนียงที่ถูกต้องตั้งแต่แรก นอกจากนี้ครูอาจให้นักเรียนที่พูดได้ดีและถูกต้องพูดอัดเทป นำมาเปิดให้เพื่อนๆ ฟัง จะเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนพยายามพูดให้ดียิ่งขึ้น เพราะทุกคนอยากจะได้พูดอัดลงเทปบ้างเพื่อจะฟังเสียงตนเอง ครูควรทดลองใช้เครื่องเล่นเทปที่มีอยู่ให้คุ้มค่าเสียก่อนที่จะร่ำร้องหาห้อง Sound Lab ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่มีราคาแพงมาก และอาจเป็นการลงทุนที่มากเกินไปสำหรับโรงเรียนบางแห่ง การที่นักเรียนได้มีโอกาสพูดภาษาอังกฤษแม้จะเป็นประโยชน์สักเท่าไรก็ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจเช่นเดียวกัน

10. กิจกรรมเสริมเพื่อฝึกทักษะการพูด เช่น การแข่งตอบปัญหาในแบบที่คล้ายคลึงกับรายการ I.Q. 180 แบ่งนักเรียนออกเป็นทีม ตัวอย่างคำถาม เช่น

1. ประโยคคำถามว่า A rat is under the bed. ควรตั้งคำถามว่าอย่างไร
2. จะขออนุญาตออกไปนอกห้องควรพูดว่าอย่างไร
3. ถ้าจะขอปากกาจากเพื่อน ควรพูดอย่างไร
4. นักเรียนเห็นสิ่งของสิ่งหนึ่ง อยากทราบว่าเป็นอะไรจะตั้งคำถามว่าอย่างไร

ในการสอนทักษะทางภาษา ครูควรฝึกทักษะการฟังควบคู่ไปกับการฝึกทักษะการพูด ผู้สอนควรเลือกใช้กิจกรรมทางภาษาให้เหมาะกับผู้เรียนในแต่ละระดับ และเน้นให้เป็นกิจกรรมเพื่อการสื่อสารโดยให้มีเนื้อหาที่เป็นจริงในชีวิตประจำวัน แต่เนื่องจากนักเรียนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย มีโอกาสพูดภาษาอังกฤษน้อยมาก ดังนั้นในชั่วโมงภาษาอังกฤษครูจึงจำเป็นต้องจัดสถานการณ์ให้นักเรียนได้ฝึกใช้สำนวนภาษาอังกฤษง่าย ๆ และในการส่งเสริมให้ใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนนั้น สิ่งสำคัญที่ตัวครูผู้สอนเองจะต้องปฏิบัติ คือ ครูต้องกล้าพูด กล้าแสดงออก ครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้แก่นักเรียนประถมศึกษาจึงควรฝึกฝนตนเองให้มีความมั่นใจที่จะพูดภาษาอังกฤษโดยศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

มุสตี กุฎอินทร์ (2530) กล่าวถึง เนื้อหาที่ครูควรฝึกให้นักเรียนพูดจนเป็นความเคยชิน ที่จะใช้สนทนาในเวลาที่สอนภาษาอังกฤษทุกครั้ง ได้แก่ ภาษาที่ใช้เพื่อแสดงมารยาทในการสังคม และภาษาที่ใช้ในช่วงของการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การทักทาย การออกคำสั่ง การขออนุญาต เป็นต้น และได้เสนอวิธีการและขั้นตอนการสื่อความหมายด้วยภาษาอังกฤษในห้องเรียน ดังนี้

1. ครูตกลงติดกากับนักเรียน โดยชี้แจงว่า ครูจะสอนสำนวนภาษาอังกฤษง่ายๆ เพื่อให้ นักเรียนได้ใช้พูดคุยในห้องเรียน เมื่อครูพูดสำนวนใดแล้ว ให้ นักเรียนจดจำไว้และใช้ ทุกครั้งที่เรียนภาษาอังกฤษ ครูจะเลิกใช้ภาษาไทยสำหรับประโยคที่ครูสอนแล้ว และนักเรียน ก็ต้องพูดภาษาอังกฤษกับครู เช่นเดียวกัน

2. ครูควรสอนประโยคต่างๆ ที่ต้องการให้นักเรียนพูดทีละน้อยอย่างค่อยเป็น ค่อยไป เพราะถ้าสอนครั้งละหลายประโยคเด็กจะจำไม่ได้และอาจสับสน

3. ในการสอนสำนวนใดๆเป็นครั้งแรก ครูไม่ควรแปลแต่ควรอธิบายโดยการ ทำท่าทางต่างๆ ประกอบ ตัวอย่างเช่น ครูพูดว่า " Open your books to page ten " ครูจะทำท่าทางเปิดหนังสือชี้ไปที่หน้า 10 พูดประโยคนี้อีก แล้วทดสอบว่านักเรียนเข้าใจ คำสั่งหรือไม่ โดยพูดประโยคคล้ายๆกัน แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง หรือเมื่อออกคำสั่ง ว่า Raise your hand. ครูก็ทำท่ายกมือ แล้วให้นักเรียนยกมือเมื่อได้ยินคำสั่งนี้

4. ในการฝึกให้นักเรียนพูด ครูควรพูดตัวอย่างประโยคหลายๆ ครั้ง แล้วบอก ให้นักเรียนพูดตาม ถ้านักเรียนพูดผิดแต่ครูเข้าใจ ครูควรชมเชยว่า Good. แล้วพูด ประโยคที่ถูกให้นักเรียนพูดตาม การชมเชยจะทำให้ นักเรียนตั้งใจที่พูดไปแล้วครูเข้าใจ แม้จะ ไม่ถูกต้องก็ตาม

5. ควรใช้กิจกรรมหลายลักษณะในการฝึกพูดภาษาอังกฤษในห้องเรียน เช่น การสมมุติเหตุการณ์ต่างๆ ที่ต้องใช้คำพูดภาษาอังกฤษ การฝึกสนทนาเป็นกลุ่มย่อย การฝึก สนทนาเป็นคู่ๆ และการเล่นเกม เช่น เกมบทบาทสมมุติ เกมฝึกปฏิบัติตามคำสั่ง และเกม แม่ทัพสั่ง

6. ฝึกให้นักเรียนพูดบ่อยๆ จนติดปาก เช่น พูดคำว่า Thank you . ทุกครั้งที่ครู หรือเพื่อนให้ความช่วยเหลือ หรือ ส่งสิ่งของต่างๆให้ หรือ ใช้คำว่า Please . เมื่อขอร้องให้ เพื่อนๆ ทำบางสิ่งบางอย่างให้ รวมทั้งทบทวนสำนวนต่างๆ ที่ครูเคยสอนไปแล้วเพื่อมิให้เด็ก ลืม ในขณะที่เดียวกันครูจะต้องพูดบ่อย ๆ ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูควรใช้ภาษาอังกฤษ ในการชมเชยนักเรียนเป็นประจำ เช่น That 's good . หรือ Nice work .

7. ครูต้องกระตุ้นให้นักเรียนกล้าพูด กล้าแสดงออกมา โดยบอกนักเรียนว่า นักเรียนไม่จำเป็นต้องอายใคร นักเรียนทั้งห้องก็ไม่มีใครเก่งภาษาอังกฤษมาก่อน เราไม่ได้ พูดภาษาอังกฤษมาตั้งแต่เกิดจึงย่อมผิดพลาดได้ ขอให้ นักเรียนพูดออกมาโดยไม่ต้องกลัวผิด เมื่อครูพยายามใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนเป็นประจำ นักเรียนก็จะรู้สึกคุ้นเคยกับภาษา มีความเข้าใจและพยายามใช้ภาษาอังกฤษให้มากขึ้น

สรุปได้ว่าในการส่งเสริมการพูดภาษาอังกฤษให้นักเรียน ครูผู้สอนจะต้องกล้าพูด กล้าแสดงออก เพื่อเป็นตัวอย่างให้นักเรียน นอกจากนั้นครูผู้สอนจำเป็นต้องฝึกให้นักเรียนพูด โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกภาษาให้มากที่สุด

การใช้สื่อการเรียนการสอน

สื่อการสอน เป็นตัวกลางที่มีความสำคัญที่สุดในกระบวนการเรียนการสอน เป็นตัวเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับ พฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากตัวครูไปสู่นักเรียน นักการศึกษา เรียกสื่อการสอนด้วยชื่อต่างๆ เช่น วัสดุการสอน สื่อการเรียนการสอน สื่อการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา

มัทนา ทองใหญ่ (2539) ได้จัดประเภทของสื่อการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. ห้องปฏิบัติการภาษา (Sound Lab) การเรียนภาษา คือ การเรียนระบบเสียงซึ่งใช้สื่อความหมาย ดังนั้นการเริ่มต้นเรียนจึงเริ่มต้นด้วยเสียง สื่อหรืออุปกรณ์ที่จะช่วยในการสอนทักษะฟัง พูด ได้อย่างดี คือ ห้องปฏิบัติการภาษา การฝึกให้นักเรียนได้ฟังเสียงและสำเนียงที่ถูกต้องตามหลักสัทศาสตร์ของครูผู้สอนโดยตรง หรือฟังเทปซึ่งพูดโดยเจ้าของภาษา นักเรียนจะได้ฟังการออกเสียง Stress และ Intonation ที่ถูกต้อง และฝึกพูดตามให้เหมือนหรือใกล้เคียงที่สุด ในเวลาเดียวกันครูก็สามารถฟังเสียงของนักเรียนแต่ละคนได้อย่างชัดเจน และสามารถแก้ไขได้ทันทีทันที ถ้านักเรียนออกเสียงผิด
2. เครื่องเล่นเทป เทป ปัจจุบันราคาไม่แพงมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับประโยชน์ ใช้สำหรับสอน บทสนทนา สอนเพลงหรือการฟังเพื่อความเข้าใจ Listening Comprehension หรือใช้อัดเสียงของนักเรียนเวลาพูดหรืออ่าน แล้วนำมาเปิดให้นักเรียนฟังเพื่อแก้ไขในข้อที่ยังบกพร่องอยู่
3. โทรทัศน์ เทปวีดิโอ ปัจจุบันมีบทเรียนภาษาอังกฤษในรูปเทปวีดิโอ มีมากมายตั้งแต่เริ่มเรียน ABC ครูสามารถเลือกซื้อตามเนื้อหาที่ต้องการได้ เทปวีดิโอเนื้อหาบทการตูนเพลง ก็นำมาใช้เสริมบทเรียนได้เป็นอย่างดี
4. ของจริง ได้แก่ ตัวครู นักเรียน สิ่งของต่างๆ ที่อยู่ในห้องเรียน ของจริงช่วยให้นักเรียนได้ประสบการณ์ตรง ซึ่งเป็นกาที่ดีที่สุด ทำให้นักเรียนเข้าใจได้อย่างถูกต้องชัดเจน รวดเร็วและ จำได้แม่นยำ
5. ของจำลอง ใช้แทนของจริง บางครั้งการนำของจริงมาใช้ประกอบการสอนไม่สะดวก ยากต่อการหา ครูก็สามารถใช้ของจำลองได้ เช่น ผลไม้พลาสติก ตัวสัตว์ต่างๆ ของเล่นของเด็ก เหล่านี้เป็นสื่อที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้ดี ไม่แพ้ของจริงของจำลองใช้สำหรับสอนคำศัพท์และสนทนาได้ดี
6. รูปภาพ เป็นสื่อการสอนที่หาได้ง่าย ประหยัดค่าใช้จ่าย สะดวกในการนำมาใช้ หาได้จากเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ จากนิตยสาร ปฏิทิน โปสเตอร์ เป็นต้น ครูควรสะสมและรวบรวมภาพต่างๆ ที่เห็นว่าเหมาะสมตรงกับเนื้อหาบทเรียน โดยนำมาเก็บเป็นหมวดหมู่เมื่อดังเวลาต้องการใช้ก็สามารถนำมาใช้ได้ทันที การเลือกรูปภาพมาใช้ในการเรียนการสอน ต้องดูความเหมาะสม ความสนใจและวัยของผู้เรียนด้วย เด็กเล็กชอบภาพวาดมากกว่าภาพ

จริง ดังนั้น การเลือกใช้ภาพเป็นสื่อสำหรับเด็กเล็ก ภาพวาดน่าจะดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้ดีกว่าภาพของจริงหรือภาพถ่าย ภาพวาดควรมีลักษณะที่ไม่ซับซ้อน สีสดใส ขนาดใหญ่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน ครูที่วาดภาพไม่เก่งอาจวาดภาพอย่างง่าย ๆ เช่น แบบ Stick figure หรือ Copy จากภาพการ์ตูน รูปภาพใช้สอนแบบสร้าง เช่น ให้ฝึกตอบคำถามจากรูปภาพ ฝึกแต่งประโยคจากภาพ หรือตั้งคำถามจากภาพ เป็นต้น

7. กระดานและชอล์ก เป็นสื่อการเรียนการสอนที่ครูคุ้นเคยมากที่สุด ใช้ได้ตลอดประหยัดและมีประโยชน์อย่างยิ่ง เนื้อหาบางเรื่อง อุปกรณ์ต่างๆ ไม่สามารถช่วยทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีกว่ากระดานและชอล์ก กระดานใช้เขียนเฉพาะหัวข้อหรือสิ่งสำคัญๆ ที่ต้องการเน้น อันได้แก่ ประโยคตัวอย่าง ไม่ควรใช้เป็นที่จดเนื้อหาวิชาต่างๆ ทำให้นักเรียนลอกงสมุด กระดานสามารถรวมจุดสนใจได้ดีถ้าผู้สอนระมัดระวังในการใช้นอกจากนี้ครูยังสามารถใช้กระดานเป็นสื่อในการเล่นเกมนต่างๆ ได้อีกด้วย

การพิจารณาเลือกสื่อการเรียนการสอนมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนนั้น มีทนา ทองใหญ่ (2539) ได้กล่าวถึงลักษณะของสื่อการสอนที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. สอดคล้องและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาที่จะสอนในชั่วโมงนั้นๆ
2. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ผู้เรียนแต่ละวัยมีความสนใจ ความต้องการ และความสามารถต่างกัน เช่น เด็กในชั้นประถมศึกษามีความสนใจและสมาธิในช่วงสั้น ชอบสีสัน สดใส ชอบดูการ์ตูน ฉะนั้นหากจะเลือกภาพเป็นสื่อการสอนก็ควรที่จะเลือกภาพที่เป็นลายเส้นที่แสดงเฉพาะโครงร่างเป็นภาพง่ายๆ ไม่แสดงรายละเอียดและควรเป็นภาพในลักษณะการ์ตูน สีที่ใช้ต้องเป็นสีสดแม้ระบายสีไม่ตรงความจริง ก็สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนในวัยนี้ได้ดี

3. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้กระทำด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้ กล้าแสดงออก เพื่อให้การเรียนการสอนได้ผลตามเป้าหมาย

4. ใช้ได้ง่าย สะดวก และปลอดภัย สื่อการสอนที่นำมาใช้นั้น ถ้าทำให้ผู้ใช้ คือ ครูมีความลำบากยุ่งยาก ไม่สะดวกที่จะใช้ก็อาจจะทำให้มีผลเสียต่อกระบวนการเรียนการสอนได้ ยกตัวอย่าง ครูจะสอนคำ Fire การใช้ของจริงเป็นสื่อการสอน จึงไม่ง่าย สะดวก และปลอดภัยนัก ครูควรเปลี่ยนไปใช้ภาพแทน

5. ไม่สิ้นเปลือง ประหยัด และคุ้มค่า ปัจจุบันมีการจำหน่ายสื่อการสอนที่บริษัทห้างร้าน ผลิตขึ้นเป็นสื่อสำเร็จรูป สื่อการสอนประเภทนี้ บางครั้งก็อาจเหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้สอน แต่บางครั้งก็ไม่ค่อยตรงกับความต้องการนัก จำเป็นที่ผู้สอนจะต้องผลิตเองบ้าง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีหลายชนิด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และความสอดคล้องกับสถานการณ์การใช้ ซึ่งผู้สอนควรเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนโดยเน้นที่ประโยชน์คุ้มค่า และ ประหยัด

การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2539) กล่าวถึง การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับเตรียมความพร้อมว่า จุดประสงค์ที่ต้องการเน้นอย่างยิ่งในการสอนระดับนี้คือ ให้นักเรียนรักภาษาอังกฤษ และให้นักเรียนมีความเพลิดเพลินสนุกสนานในการเรียน ดังนั้น กิจกรรมจึงควรอาศัยวิธีการหลายรูปแบบในการฝึกย้ ำักทวน เช่น การเล่นเกม การแสดงบทบาทสมมุติ การเลียนแบบเสียง การฝึกเป็นกลุ่ม ทำกิจกรรมเป็นคู่ หรือการใช้ภาษาท่าทางเป็นต้น สิ่งสำคัญคือ ครูผู้สอนจะต้องแคล่วคล่อง กระฉับกระเฉง ให้กำลังใจ ชมเชย และกระตุ้นให้นักเรียนร่วมในกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

ซิลเวอร์ส (1982) กล่าวว่า การเรียนภาษาต่างประเทศเป็นงานที่ซับซ้อน ชั้นเรียนที่ดีย่อมเป็นผลมาจากการวางแผนที่ดี การใช้กิจกรรมในการเรียนการสอน จะช่วยให้ชั้นเรียนมีลักษณะไม่หยุดนิ่งและมีแรงจูงใจในการเรียน สิ่งที่มีจะถูกมองข้ามไปก็คือ การเรียนรู้ที่แท้จริงนั้นจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งช่วยให้มีโอกาสใช้สิ่งที่ฝึกฝนในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ฉะนั้นครูควรวางแผนการจัดชั้นเรียนให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมมากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนไม่รู้สึกเคร่งเครียดมากเกินไป

กาญจนา ปราบพาล (2532) กล่าวถึง เทคนิคการสอนที่สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้นักเรียนใช้ภาษาที่เกิดขึ้นจริงมากที่สุด
2. ในระยะเริ่มต้นของการสอนไม่ควรบังคับให้นักเรียนพูดถ้ายังไม่พร้อม
3. ใช้อุปกรณ์และสื่อช่วยสอนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น
4. คิดวิธีทำให้นักเรียนไม่เครียด
5. ศึกษาความสนใจของนักเรียน และแทรกความสนใจนั้นไว้ในบทเรียน
6. สร้างบรรยากาศที่ทำให้นักเรียนไม่อาย เวลาทำผิด
7. ถ้าสอนการสนทนา ควรสอนประโยคที่นำไปใช้ได้
8. ให้เข้าใจว่านักเรียน ไม่สามารถเรียนรูปแบบต่างๆ ของภาษาได้พร้อมๆ กัน
9. เวลาสอนไม่ควรใช้การแปลเป็นเทคนิคในการสอน

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนควรมีการจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเฉพาะในการจัดกิจกรรมทางภาษา เพราะจะช่วยให้เกิดประโยชน์และเป็นผลดีต่อการปฏิบัติกิจกรรม ดังที่ กาญจนา ปราบพาล (2532) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับสภาพการใช้ภาษาตามความเป็นจริง ดังนี้

1. สามารถใช้ห้องเรียนในการอภิปรายกิจกรรมและสร้างความสัมพันธ์ในหมู่เรียนและให้นักเรียนได้มีโอกาสและเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นได้

2. สร้างบรรยากาศการใช้ภาษาในรูปของเกม การอภิปราย และกิจกรรมในรูปแบบอื่นได้

3. เชื้อต่อกิจกรรมประเภทบทบาทสมมติ จำลองเหตุการณ์

4. ช่วยให้นักเรียนมีจินตนาการ

5. ช่วยให้นักเรียนสามารถนำกิจกรรมที่ทำในห้องไปใช้ในชีวิตจริงได้

สุพิน บุญชูวงศ์ (2538) กล่าวถึง การจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศทางวิชาการ เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ พอสรุปได้ว่าครูควรนำสื่อการสอนที่ใช้มาจัดชั้นเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้อะไรและเข้าใจได้เร็วจดจำได้ง่าย นอกจากนี้ควรมีการจัดป้ายนิเทศ จัดมุมวิชาต่างๆ และควรมีมุมแสดงผลงานดีเด่นของนักเรียน

สรุปได้ว่าครูผู้สอนควรจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน โดยควรจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

พร้อมพรรณ อุดมสิน (2533) กล่าวถึง ความหมายของการวัดผล และ ประเมินผลไว้ว่า การวัดผลเป็นการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนที่อยู่ในกระบวนการเรียนการสอน ข้อมูลนั้นกำหนดเป็นตัวเลข ซึ่งเป็นปริมาณที่มีความหมายแทนคุณภาพ หรือคุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการจะวัด หรือเป็นการแปลงคุณลักษณะใดคุณลักษณะหนึ่งจากสิ่ง ที่วัดนั้น โดยใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการวัดปริมาณมากน้อยของสิ่งที่วัด ส่วนการประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ต่อเนื่องจากการวัดโดยมีการตรวจสอบตัดสินคุณค่าที่ได้จากการวัดอย่างมีเหตุผลด้วยกฎเกณฑ์ หรือฐานเป็นตัวกำหนดว่า คุณลักษณะที่วัดนั้นมีคุณค่าอย่างไร

ในการประเมินผลการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 นั้น กระทรวงศึกษาธิการ (2539) ได้กล่าวว่า ครูสามารถประเมินผลได้ระหว่างจัดกิจกรรมทุกครั้ง โดยประเมินความสามารถของนักเรียนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และครูควรหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาวิธีการสอนของครูต่อไปด้วย แนวการประเมินมีหลายวิธี เช่น การสังเกตพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม ความสนใจขณะทำกิจกรรม ความถูกต้องของการตอบคำถาม และการปฏิบัติตามคำสั่งของครูเป็นต้น ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแต่ละครั้ง ครูควรจะมีการประเมินผลการเรียนของนักเรียนในแต่ละชั่วโมงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแต่ละบท วิธีวัดและประเมินผลทำได้หลายรูปแบบ ดังนี้

1. การสังเกต ในเวลาการสอนครูควรสังเกตนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้

1.1 ความสนใจและ ความเอาใจใส่ในการเรียน รวมทั้งการมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนแต่ละครั้ง

1.2 ความถูกต้องในการออกเสียงตัวอักษร คำ ประโยคในภาษาอังกฤษ รวมทั้งความถูกต้องในการอ่านเป็นข้อความ หรือเป็นเรื่องราว

1.3 ความถูกต้องในการใช้ภาษา ให้ผู้อื่นเข้าใจ เช่น ในการเล่นเกม หรือ การใช้ภาษาในกิจกรรมต่างๆ

1.4 ความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน เช่น เล่าเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องเป็นภาษาไทยใช้ ภาษาท่าทางแสดงบทบาทตามเรื่องที่อ่านได้ แสดงท่าทางประกอบตามเนื้อเรื่องในบทอ่าน

2. การซักถาม ทำได้ 2 แบบ คือ

2.1 การสนทนา ซักถามหรือโต้ตอบ เช่น การใช้บทสนทนาในบทเรียน การตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ การให้นักเรียนซักถาม โต้ตอบกันเอง

2.2 ซักถามเกี่ยวกับข้อความหรือเรื่องราวที่อ่าน (หรือดูรูปภาพ)

3. การตรวจผลงาน คือ แบบฝึกหัดในบทเรียนและแบบฝึกหัดเสริมทักษะที่ครู จัดทำเพิ่มขึ้น ดูตามความถูกต้องของการคัดหรือเขียนตัวอักษร คำศัพท์ ประโยค และเครื่องหมายวรรคตอน ตลอดจนความสะอาดเรียบร้อยในการเขียนความสม่ำเสมอในการส่งงานด้วย

วิธีการวัดและประเมินผลทักษะการฟัง - พูดเพื่อการสื่อสาร

การวัดและประเมินผลทักษะการฟัง - พูด จัดเป็นขั้นตอนหนึ่งของการเรียนการสอนเพื่อที่จะเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ซึ่งครูสามารถเลือกรูปแบบต่างๆของการวัดผลให้ตรงกับจุดประสงค์ในการเรียนการสอน ตามระดับของผู้เรียน โดยการทดสอบอาจเริ่มจากง่าย ๆ ไปหายาก เนื่องจากการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและใช้ทักษะการสื่อสารด้านการฟังและพูด ดังนั้นการวัดผลประเมินผลของผู้สอนจึงควรมีการวัดและประเมินผล โดยเน้น 2 ทักษะ ดังนี้

การทดสอบทักษะการพูด

การทดสอบทักษะการพูดมีความสำคัญ เช่นเดียวกับการทดสอบทักษะอื่นๆ ดังนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องกำหนดจุดประสงค์การสอบให้ชัดเจน เช่น พูดขอเรื่อง การออกคำสั่ง การแสดงความรู้สึก การขอโทษ การขอบคุณ การกล่าวลา การขออนุญาต

ปานตา ใช้เทียมวงศ์ (2530) กล่าวว่า ครูอาจวัดเฉพาะการพูดโดยตรง คือ ให้นักเรียนพูดตามหัวข้อที่กำหนดให้ หรือพูดเล่าตามสภาพที่เป็นจริง หรือ สถานการณ์จำลอง เป็นต้น หรืออาจจะวัดทักษะการพูดที่สัมพันธ์กับทักษะอื่น เช่น การให้สนทนาโต้ตอบซึ่งต้องใช้ทักษะ การฟังและการพูด หรือ อ่านข้อความแล้วเล่าให้คนอื่นฟังซึ่งต้องใช้ทักษะการอ่าน และทักษะการพูด เป็นต้น

ในการทดสอบความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศนั้น องค์ประกอบสำคัญที่ต้องนำมาทดสอบ คือ ระบบเสียงของภาษานั้นๆ การออกเสียงสระและพยัญชนะระดับเสียงสูงต่ำ (Intonation) การเน้นเสียงในคำ (Stress) การเชื่อมโยงเสียงของคำที่ต่อกัน (Linking) การใช้รูปประโยคได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายของคำศัพท์ใช้ได้ถูกสภาพการณ์ และสิ่งสุดท้าย คือ ความคล่องแคล่วในการพูด (Fluency)

การทดสอบทักษะการพูดสามารถทำได้หลายลักษณะส่วนใหญ่มักนิยมให้ตอบคำถามจากภาพ บรรยายภาพ หรือเล่าเรื่องต่างๆ ซึ่งมักจะใช้ภาพประกอบ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสามารถพูดได้ง่ายขึ้น ในการทดสอบการพูด ถ้าใช้วิธีการบันทึกเสียงด้วย จะช่วยให้การตรวจให้คะแนนมีความเที่ยงตรงยิ่งขึ้นและสามารถใช้ทดสอบนักเรียนจำนวนมากๆ ได้ด้วย (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537)

การทดสอบทักษะการฟัง

ปีเตอร์ ฮับบาร์ด และ คณะ (Peter Hubbard and Others) (อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537) ได้จำแนกการทดสอบการฟังภาษาอังกฤษออกเป็น 2 ชนิดคือ

1. การทดสอบการฟังที่แท้จริง (Pure Listening Tests) เป็นการทดสอบการฟังเสียง และการจำแนกเสียงของคำที่ได้ยิน เช่น

1.1 การทดสอบการจำแนกเสียง โดยใช้คู่เทียบเสียงทั้งที่เป็นคำและประโยค เช่น Cat - Cut

1.2 การทดสอบการจำแนกเสียง โดยวัดความสามารถในการฟังเสียง เน้นหนักในคำและในประโยค เช่น ฟังคำแล้วให้เลือกพยางค์ที่ออกเสียงหนักที่สุด หรือฟังประโยคและให้เลือกคำที่ออกเสียงเน้นหนักที่สุด

1.3 การทดสอบการฟังระดับเสียง สูง-ต่ำ ในประโยค เช่น ให้ฟังประโยคแล้วบอกได้ว่าท้ายประโยคเสียงสูงขึ้นหรือต่ำลง

2. การทดสอบความเข้าใจในการฟัง (Listening Comprehension Test) เป็นการทดสอบความเข้าใจในสิ่งที่ฟัง เช่น ฟังเสียงแล้วตอบคำถาม หรือการลากเส้นแสดงทิศทาง การเดินทางลงในแผนที่ตามข้อความหรือ คำสั่งที่ได้ยิน

ปานตา ใช้เทียมวงศ์ (2530) กล่าวถึง การฟังเพื่อความเข้าใจนั้น นอกจากจะสื่อความหมายกับผู้พูดเข้าใจแล้วยังต้องเข้าใจองค์ประกอบของภาษาด้วย เช่น

- เสียงเน้นหนัก (Stress)
- ระดับเสียงสูงต่ำในวลี หรือประโยค (Intonation)
- การโยงเสียงของคำที่ต่อกัน เช่น Thank you เป็นต้น
- การย่นย่อเสียง (Contraction) เช่น I'm, She's เป็นต้น

ในการวัดความเข้าใจในการฟังนั้นมีหลายวิธี ครูสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม เช่น

- ครูออกเสียงให้นักเรียนปฏิบัติตาม
- นักเรียนแสดงบทบาทสมมติในสถานการณ์จำลองจากเรื่องที่ได้ฟัง
- นักเรียนเขียนตามคำบอก

สรุปได้ว่า การวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นั้น เป็นการทดสอบทักษะการฟังและการพูดเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสามารถทดสอบได้หลายวิธี ดังนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์ในการสอนเรื่องนั้นๆ

3. การสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากภายนอกโรงเรียน

การเรียนการสอนจะประสบผลสำเร็จได้ นอกจากจะเกิดจากองค์ประกอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนในโรงเรียนแล้ว ยังต้องอาศัย ปัจจัยสนับสนุนอื่นๆ จากภายนอกโรงเรียนร่วมด้วย อันได้แก่ การสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนที่จะคอยสนับสนุนช่วยเหลือ และติดตามประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน นอกจากนี้ บทบาทของผู้ปกครองนักเรียนในการส่งเสริมดูแลเอาใจใส่การเรียนของนักเรียนจัดเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การเรียนรู้ออกไปสู่นักเรียนพัฒนาไปสู่เป้าหมายได้ดีและรวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่ง เตือนใจ แก้วโอภาส (2530) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ในการให้การสนับสนุนจากภายนอกโรงเรียน สรุปได้ดังนี้

ก. หน่วยงานเจ้าสังกัดระดับอำเภอ สำนักงานประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอ รับผิดชอบโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติซึ่งตั้งอยู่ในอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ได้ดำเนินการดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนในความรับผิดชอบให้เป็นไปตามคำสั่งการของหน่วยงานระดับจังหวัด
2. จัดส่งครูวิชาการกลุ่ม และครูสอนภาษาอังกฤษในอำเภอหรือกิ่งอำเภอเข้ารับการอบรม
3. ร่วมมือกับหน่วยงานระดับจังหวัดแจกจ่ายคู่มือครูการสอนภาษาอังกฤษให้กับโรงเรียนภายในอำเภอหรือกิ่งอำเภอ
4. ร่วมมือกับหน่วยงานระดับจังหวัด จัดซื้อจัดหาหนังสือเรียน หนังสือแบบฝึกหัดและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้แก่โรงเรียนภายในอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

ข. หน่วยงานเจ้าสังกัดโรงเรียนในระดับจังหวัด ในระดับจังหวัดมีหน่วยงาน ที่เกี่ยวกับการนำหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาไปใช้หลายหน่วยงาน เช่น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดรับผิดชอบโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ตั้งอยู่ภายในจังหวัด เทศบาล รับผิดชอบโรงเรียนประถมศึกษาในเขต เทศบาลของแต่ละจังหวัด หน่วยงานดังกล่าวนี้ ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนในความรับผิดชอบให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และกรมเจ้าสังกัดโรงเรียน เช่น กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้โรงเรียนที่จะเปิดสอนภาษาอังกฤษต้องมีความพร้อมในเรื่องครู นักเรียน และวัสดุอุปกรณ์ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับจังหวัดก็ได้ดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว

2. จัดอบรมครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน และครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรนี้ โดยใช้งบประมาณตามที่กรมเจ้าสังกัดจัดสรรให้

3. แจกจ่ายคู่มือครูสอนภาษาอังกฤษให้แก่โรงเรียนในสังกัดตามจำนวนที่ได้รับมาจากกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

4. จัดซื้อจัดหาหนังสือ หนังสือแบบฝึกหัดและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ภาษา อังกฤษให้แก่โรงเรียนในสังกัดตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษานั้นมีหลายหน่วยงาน ซึ่งเป็นหน่วยงานส่งเสริมและสนับสนุน มีทั้งหน่วยงานระดับชาติ ระดับจังหวัดและระดับอำเภอ แต่ละหน่วยงานมีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญยิ่งต่อการนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนการสอน ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ การประสานงาน เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 บรรลุจุดมุ่งหมายตามหลักสูตร

ค. การสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของผู้ปกครอง ผู้ปกครอง เป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องอันสำคัญในการศึกษาของนักเรียน เนื่องจากบทบาทของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนนั้น มิได้จำกัดเพียงการเลี้ยงดูแต่รวมถึงการให้การศึกษาแก่นักเรียน และเป็น ผู้ทำหน้าที่สอนนักเรียนเมื่ออยู่ที่บ้าน ดังนั้นผู้ปกครองและทางโรงเรียนควรมีการติดต่อสื่อสารกันอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นเมื่อโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงการใช้หลักสูตร หรือนโยบายการเรียนการสอน หรือดำเนินกิจการใดๆในโรงเรียน เช่น โรงเรียนจะมีการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรระดับภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา โรงเรียนจึงควรมีการแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ ให้ทางผู้ปกครองรับรู้ด้วย

วิโรจน์ มังคละมณี (2539) กล่าวถึงการดำเนินการให้ผู้ปกครองและประชาชน

ทั่วไปเข้าใจหลักสูตรนั้นกระทำกันอยู่ 2 ลักษณะ คือ

1. การดำเนินการโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนาหลักสูตร การดำเนินการในระดับนี้ จะกระทำด้วยวิธีการต่างๆ ได้แก่ เผยแพร่หลักสูตร และแนวคิดของหลักสูตร ทางสื่อมวลชนต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และดำเนินการโดยทำเอกสารเผยแพร่ ไปสู่ประชาชนทั่วไป อาจเป็นเอกสารคู่มือผู้ปกครอง เอกสารแนะนำหลักสูตร เป็นต้น

2. การดำเนินการโดยโรงเรียนโดยตรง โรงเรียนแต่ละโรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่ประกาศใช้อย่างทั่วถึง และสามารถปฏิบัติให้เกิดความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียนได้เป็นอย่างดี กิจกรรมที่โรงเรียนควรปฏิบัติได้แก่ การจัดทำเอกสารแนะนำให้ผู้ปกครอง และประชาชนในชุมชนเข้าใจ การจัดทำคู่มือผู้ปกครอง ให้กับผู้ปกครองนักเรียนทุกคน การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อชี้แจงแนวปฏิบัติของผู้ปกครองต่อการใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

เดือนใจ แก้วโอภาส (2530) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนของนักเรียนว่าเป็นผู้สำคัญยิ่งที่จะช่วยให้ การเรียนของนักเรียนประสบความสำเร็จ นักเรียนจะเรียนได้ดีนั้น นอกจากจะมีครูเป็นผู้ช่วยเหลือแล้ว ยังมีผู้ปกครองที่จะต้องคอยเอาใจใส่ในการเล่าเรียนของนักเรียน ผู้ปกครองต้องได้ถามครูเกี่ยวกับ บุตรหลานอยู่เสมอ เมื่อทราบว่า บุตรหลานมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ก็ต้องร่วมมือกับครูหาวิธีการช่วยเหลือ ผู้ปกครองควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1. สร้างความพร้อมในการเรียนภาษาอังกฤษให้แก่ นักเรียน โดยผู้ปกครองจะต้องคอยสำรวจบุตรหลานของตนอยู่เสมอว่า มีความพร้อมที่จะเรียนหรือไม่ เช่น อุปกรณ์การเรียน หนังสือเรียน และแบบฝึกหัดครบถ้วนหรือไม่ ถ้าหากมีปัญหาจะต้องปรึกษากับครู และจัดหาให้นักเรียน

2. สร้างแรงจูงใจและเป้าหมายที่ดีให้แก่ นักเรียน ผู้ปกครองจะต้องให้กำลังใจนักเรียน โดยหมั่นสนทนาได้ถามเกี่ยวกับการเรียน ชี้ให้เห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการเรียนของบุตรหลาน

3. ช่วยทบทวนบทเรียนให้ตามความเหมาะสม สำหรับผู้ปกครองที่มีความรู้ภาษาอังกฤษ อาจจะช่วยทบทวนสิ่งที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว จากโรงเรียนหรืออาจจะได้ถามหรือเตือนให้นักเรียนทำการบ้านโดยสม่ำเสมอ

4. จัดหาหนังสืออ่านประกอบภาษาอังกฤษง่าย ๆ เช่น นิทานภาษาอังกฤษ หนังสือดังกล่าว มีขายในท้องตลาดเป็นจำนวนมาก เพื่อส่งเสริมให้บุตรหลานมีนิสัยรักการอ่าน

5. พบปะกับครูเพื่อรับทราบปัญหา อันเกิดจากการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของบุตรหลานและหาวิธีการเพื่อร่วมมือแก้ไข

นอกจากนี้ หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2526) ได้เสนอแนะให้ผู้ปกครองสามารถให้การส่งเสริมการเรียนของนักเรียนได้ ดังนี้

1. จัดหาหนังสือเรียน แบบฝึกหัดและอุปกรณ์การเรียนอย่างครบครัน
2. สนทนาได้ตามเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและเตือนให้ทำการบ้าน โดยสม่ำเสมอ
3. ช่วยทบทวนบทเรียน
4. จัดหาหนังสืออ่านประกอบง่ายๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน

สรุปได้ว่า ผู้ปกครองเป็นผู้มีความสำคัญต่อ การเรียนภาษาอังกฤษของเด็กเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยส่งเสริมการเรียน เมื่อเด็กอยู่ที่บ้านทำได้โดยการให้ความเข้าใจเด็ก มีเวลาให้เด็กอย่างเพียงพอในการทำการบ้าน และทบทวนความรู้ มีเวลาในการติดตามเกี่ยวกับการเรียน ตลอดจนจัดหาหนังสือและอุปกรณ์การเรียนให้ได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาเท่าที่ผ่าน มาพอสรุปได้ดังนี้

งานวิจัยภายในประเทศ

ธีรพงษ์ แก่นอินทร์ (2525) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและความต้องการเพื่อปรับปรุงการสอนของครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษของครูที่อยู่ในระดับมาก คือ ปัญหาที่นักเรียนไม่มีโอกาสฟังเสียงเจ้าของภาษาอย่างเพียงพอและปัญหาการส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ปัญหาด้านการวัดผล คือ ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้สร้างแบบทดสอบ และขาดครูที่มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาการใช้อุปกรณ์การสอน คือ การขาดแคลนงบประมาณสำหรับการจัดหาและจัดทำอุปกรณ์การสอน

รวงทอง ดำรงสุกิจ (2525) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับการเลือกสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ความพร้อมของโรงเรียนในการเลือกสอนวิชาภาษาอังกฤษนั้น ยังไม่พร้อมในด้านตัวครู คือ ครูผู้สอนไม่ถนัดในการสอนภาษาอังกฤษ ในด้านหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร ยังไม่ได้รับวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนไม่มีหรือมีน้อย เนื่องจากขาดงบประมาณนอกจากนี้ยังพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ยังไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการเลือกสอนภาษาอังกฤษ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ เพราะทั้งผู้บริหารและครูให้ความเห็นว่า เลือกสอนภาษาอังกฤษในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ เพราะคิดว่าครูผู้สอนมีความสามารถพอจะสอนได้และเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ

และเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา มิได้เลือกเพราะเหตุผลที่ว่าต้องใช้ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันและให้เลือกสอนตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น

พิมพา นาคสุข (2527) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า เป็นปัญหาปานกลางและน้อย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาในด้านเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นปัญหาปานกลางและน้อย ส่วนครูผู้สอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 มีปัญหาในด้านหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล ส่วนใหญ่เป็นปัญหาปานกลางและน้อย ที่เป็นปัญหามากคือ เรื่องความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพแวดล้อมของนักเรียน ด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษในเรื่องการใช้ประโยคได้ถูกต้องตามกาลต่างๆ และการฝึกเสียงที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียน

พรทิพา เหลืองวัฒนกิจ (2525) ได้ทำวิจัย เรื่องปัญหาการใช้ไวยากรณ์ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ พบว่า การที่นักเรียนเรียนภาษาอังกฤษแล้วไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร เรียนแล้วไม่สามารถนำไปใช้ได้ และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วยังไม่สามารถพูด ฟัง อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษได้ ดังนั้น องค์ประกอบที่เป็นสาเหตุสำคัญของปัญหา คือ ข้อบกพร่องที่ครูไม่นิยมใช้อุปกรณ์ เพราะครูส่วนใหญ่มีความรู้ด้านการผลิตและการใช้อุปกรณ์น้อย และคุณภาพค่อนข้างต่ำ ดังนั้นครูจึงต้องการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการผลิตและวิธีการใช้อุปกรณ์และต้องการที่จะได้รับประเมินในการจัดทำ หรือจัดซื้ออุปกรณ์มากขึ้น

อริยา สีสกุล (2531) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครอง ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และผู้บริหาร เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความเห็นว่า นักเรียนควรเริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นอนุบาล เนื่องจากเป็นวัยที่มีความสามารถในการออกเสียงได้ดีเป็นพิเศษ ผู้สอนมีความพร้อมและชอบสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และครูผู้สอนเห็นความจำเป็นที่ครูผู้สอนจะต้องจบสาขาการสอนภาษาอังกฤษ ส่วนผู้บริหารเห็นว่าโรงเรียนยังขาดครูที่มีความรู้ความสามารถในการสอนโดยตรง ขาดการนิเทศและติดตามผลอย่างจริงจัง

งานวิจัยในต่างประเทศ

มาโจเรีย ฮอล ฮาเลย์ (Majorie Hall Haley, 1987) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการตอบโต้ทันที และการใช้ท่าทางในการตอบที่มีผลต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ทักษะคิด แรงจูงใจ และความสนใจของนักเรียนระดับปีที่ 1 ของสเปน โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาว่าผู้เรียนภาษาต่างประเทศจะประสบผลสำเร็จในทักษะการพูดหรือไม่เมื่อได้รับการสอนแบบใช้ท่าทางในการตอบ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถสูงขึ้น

อานา บี ซัลแมน (Ana B. Szulman, 1973) ได้ศึกษาความเป็นมาของการใช้สื่อการสอนในการสอนภาษาต่างประเทศ และการปรับปรุงเทคนิคการสอนภาษาต่างประเทศ สรุปผลการวิจัยได้ว่าทักษะพื้นฐานอย่างแรกในการสอนภาษาจะต้องสอนทักษะด้านการพูดก่อนแล้วให้นักเรียนนำไปใช้ในการสนทนาโต้ตอบ ได้มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้ เช่น การมีห้องปฏิบัติการทางภาษา การสอนภาษาโดยใช้เครื่องบันทึกเสียง โทรทัศน์ หรือคอมพิวเตอร์ในการสอนบทสนทนาหรือฝึกพูด ครูผู้สอนควรใช้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เรียนได้คุ้นเคยอยู่แล้ว เพราะจะช่วยให้การเรียนทางภาษาน่าสนใจยิ่งขึ้น

รัสเซลล์ ฮาโรลด์ บิชอป (Russell Harold Bishop, 1967) ได้ทำการศึกษาการใช้วิธีสอนภาษาต่างประเทศที่ใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ โอเรกอน ตามโครงการสอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า วิธีการของครูที่ใช้ได้ผลดีจะต้องใช้กิจกรรมประกอบ เช่น การใช้ดนตรี หรือเพลง หรือการแสดงเรื่องตลกสั้นๆ และการแสดงละครรวมไปถึงการฝึก (Drills) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) และการฝึกฟัง - พูด อุปกรณ์ที่ใช้ได้ผลดีที่สุด คือ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องบันทึกเสียง แผ่นเสียง ภาพยนตร์ และเกม จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ครูได้ใช้วิธีสอนหลายๆวิธีต่าง ๆ กัน ส่วนวิธีสอนที่ครูใช้ไม่ได้ผล ได้แก่ การให้ทำแบบฝึกหัดแปล การใช้วิธีอธิบายกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ การใช้วิธีฝึกซ้ำๆ มากเกินไป การใช้วิธีฝึกพูด - ฝึกฟัง โดยไม่มีภาพหรือ ของจริง ส่วนใน ด้านวิธีการวัดผลที่ใช้ได้ผลดี ได้แก่ การถามปากเปล่า การให้นักเรียนวาดรูปตามคำสั่ง

จากเอกสารและงานวิจัยต่างๆทั้งในและต่างประเทศที่ได้กล่าวมา แสดงให้เห็นว่าในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น เป็นสิ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาควรให้ความสนใจเอาใจใส่ และจัดหาสิ่งสนับสนุนต่างๆให้พร้อมที่จะจัดการเรียนการสอน เช่น การจัดให้มีครูภาษาอังกฤษโดยตรงและมีจำนวนเพียงพอ สนับสนุนให้มีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเพียงพอต่อการใช้ตลอดจนอำนวยความสะดวกต่างๆให้แก่ผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอนต่างๆ นอกจากนั้นควรจัดให้มีแหล่งความรู้ภายในโรงเรียน มีการนิเทศติดตามผลให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาต่างๆที่ผ่านมา และเป็นช่วยให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ในที่สุด